

«ՀԻՆԳ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԾԵԾՈՒՄ ԵՒ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄ ԵՆ ԲԱՐԱՔԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐ, ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐ»

Նախագահ Սերժ Սարգսյանի երդմնակալության արարողությանը մասնակցում էր նաև Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցության Կեդրոնական վարչության ատենապետ Սեդրակ Աճեմեանը:

Յիշեցնենք, որ տարիներ առաջ ՍԴՀԿ-ն գտնուում էր ընդդիմության մեջ, անգամ մաս էր կազմում Հայ ազգային կոնգրեսին: HayNews.am-ի հարցին ի պատասխան, թէ ինչ է այսօր փոխուել, ՍԴՀԿ ԿՎ ատենապետը նշեց.

ՍԴՀԿ-ն Կեդրոնական վարչության ատենապետ Սեդրակ Աճեմեան

«Ժամանակները, եղած երեւոյթներն փոխուել են: Պէտք է համեմատել հինգ տարի առաջ եղած Հայաստանն՝ այսօրուայ Հայաստանի հետ: Հինգ տարի առաջ Հայաստանում քաղաքական գործիչների եւ լրագրողների էին ծեծում, փակուում էին լրատուամիջոցներ, չկար քաղաքացիական հասարակութիւն: Այժմ, որակապէս նոր էլ է բացուել: Յամենայն դէպս մենք այդ յոյան ունենք: Այո՛, միշտ էլ որ իշխանութիւնների գործողութիւնների հետ համաձայն ենք: Յոյս ունենք, որ Նախագահի՝ փոփոխութիւնների մասին յայտարարութիւններն իրականութիւն կը դառնան:

«Պարոն Աճեմեան, ՍԴՀԿ-ն Հայաստանում, կը թուի ունենալ կազմակերպչական որոշ թուլութիւն: Ի՞նչ կարող էք ասել այս առնչութեամբ:

«Առաջիկայում Հայաստանի մեր կառուցն աւելի ակտիւ դիրքերից հանդէս կը գայ եւ դուք դրա ակնատեսը կը լինէք: Հնչակեան կուսակցութիւնը երբեք մէկ մարդու քաղաքական ուժ չի եղել: Ի դէպ, ինչ վերաբերում է քաղաքական ակտիւութեանը, այժմ սկսել է նոր փուլ՝ հարաւորութեան դէպքում համաձայն բնակչության կան հայեացքներ ունեցող ուժերին:

«Ասում են, որ Հայաստանի իշխանութիւնները հետ ձեր յարաբերութիւնները կարգաւորուեցին վարչապետ Տիգրան Սարգսեանի միջոցով:

«Մենք բարեկամական յարաբերութիւններ ունենք պարոն վարչապետին հետ: Կարծում եմ, որ նա գտնուում է իր տեղում եւ Հայաստանի իմաստուն գործիչներից է: Մենք անձերով չենք պայմանաւորում մեր գործողութիւնները: Հայաստանի իշխանութիւնների հետ յարաբերութիւնների ջերմացմանը նախ եւ առաջ նպաստել է այն աշխատանքը, որ տարուում է այսօր երկրում՝ մարդու իրաւունքների եւ քաղաքացիական ազատութիւնների առումով: Այո՛, դեռ կան բազմաթիւ խնդիրներ, Հայաստանում քաղաքացիների կենսամակարդակը շատ ցածր է: Այստեղ արդէն մենք տեսնում ենք նաև ՍԴՀԿ-ի դերակատարութիւնը: Մենք պատրաստ ենք մեր ողջ ուժն ու կազմակերպական կարողութիւնները դնել ի նպաստ մեր երկրի, ինչպէս, մի՛շտ արել ենք:

«Ինչպէս էք վերաբերում Բաֆֆի Յովհաննիսեանի շարժմանը, նրա յայտարարութիւններին նախագահական ընտրութիւնների առնչութեամբ:

«Կը մտածեմ, եկել է ազգային միասնութեան, այլ ոչ թէ յեղափոխութիւնների ժամանակը: Թող ձեռք-ձեռքի տայ նախագահ Սարգսեանի հետ, փորձի իր մասնագիտական ունակութիւնները ծառայեցնել երկրի առաջընթացին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՊԱՏՐԱՍ Ե ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԵԼ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ՀԵՏ

Հայաստան պատրաստ է վերականգնել դիւանագիտական յարաբերութիւնները Հունգարիոյ հետ, եթէ այդ երկրի կողմէ առնուին «համապատասխան քայլեր»:

Ապրիլ 17-ին Հայաստանի Արտաքին Գործոց նախարարութենէն ներս Եւրոպայի Խորհուրդի Գլխաւոր քարտուղար Թորբերն Եազլանտի հետ տեղի ունեցած միատեղ մամուլի ասուլիսի ժամանակ այս մասին յայտարարած է Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնակատար էդուարդ Նալբանդեան:

«Այն, ինչ-որ վերաբերում է Հունգարիայի հետ յարաբերութիւնների կարգաւորմանը, Հայաստանը միշտ պատրաստ է յարաբերութիւնների կարգաւորմանը Հունգարիայի հետ, բայց այդ կապակցութեամբ Հունգարիան պէտք է համապատասխան քայլեր կատարի», - մասնաւորապէս ըսած է Նալբանդեան, սակայն առանց մանրամասնելու, թէ ինչ «համապատասխան քայլեր» մասին է խօսքը:

Հայաստանի նախագահ Սերժ Տար-ը էջ 4

ՍՊԻՏԱԿ ՏՈՒՆԸ ԿՐՃԱՏԱԾ Ե ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ ՏՐՈՒՈՂ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Միացեալ Նահանգներու Սպիտակ Տունը հրապարակեց 2014-ի Պիւտտեմի նախագիծը, որուն մէջ Հայաստանին տրուող տնտեսական օգնութիւնը կը ճատուած է 38 տոկոսով: Եթէ այդ առաջարկը հաստատուի Գոնկրէսին կողմէ, Հայաստանին տրուող օգնութիւնը կը դառնայ ամենափոքրը՝ 1988 թուականի երկրաշարժէն ի վեր:

Նախագահ Պարաք Օպամայի վարչակազմը Հայաստանի տնտեսական աջակցութեան համար այժմ կ'առաջարկէ յատկացնել 24 միլիոն 719 հազար տոլար, նախորդ տարուայ հաստատուած 40 միլիոն տոլարի փոխարէն: Հայկական հարցերով Գոնկրէսական յանձնաժողովը

վը ինդրած էր 50 միլիոն տոլար: Սպիտակ Տան առաջարկը կը պահպանէ հաւասարակշռութիւնը Հայաստանին եւ Ատրպէյճանին տրուող ռազմական օժանդակութեան գծով՝ իւրաքանչիւրին յատկացնելով 600 հազար տոլար ռազմական կրթութեան ծրագիրներուն եւ 2.7 միլիոն տոլար որպէս օտարերկրեայ ռազմական օգնութիւն:

2014 թուականին Հայաստանի համար առաջարկուող ընդհանուր օգնութիւնը, որ կը ներառէ աջակցութիւն տնտեսական, ռազմական, իրաւական եւ առողջապահական ոլորտները, 14 տոկոսով պակաս է այն գումարէն, որ Օպամայն առաջարկած էր յատկացնել 2013-ին:

ՀԱՅ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԱՅՑԸ ՍԱՔՐԱՍԵՆԹՈՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Նկարին մէջ Հայ Ամերիկեան Խորհուրդի եւ Առաջնորդարանի պատուիրակու թիւնները Սաֆրամենթայի մէջ

Մեծ Եղեռնի 98-րդ տարեդարձին առթիւ այս տարի եւս Գալիֆորնիոյ հայութիւնը ներկայացնող պատուիրակութիւններ Ապրիլ 15-ին մայրաքաղաք Սաքրամենթո ժամանեցին, իրենց մասնակցութիւնը բերելու Խորհրդարանի լիագումար նիստին, ուր տեղի ունեցաւ յիշատակի յատուկ յայտագիր նուիրուած Հայոց Ցեղասպանութեան 98-րդ տարելի-

ցին: Այս առթիւ Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէր-տէրեան յատուկ աղօթքով բացումը կատարեց խորհրդարանի նիստին, ոգեկոչելով մեր անմեղ նահատակներու յիշատակը: Այնուհետեւ ներկայ երեսփոխաններու անունով բանաձեւ մը յղուեցաւ Ուաշինկթընի քոնկրէսին պահանջելով Հայոց Ցեղասպանութեան անյապաղ ճանաչումը:

ԹՈՒՐԲԻԱ ՅՈՅՍ ԿԸ ՅԱՅՏՆԵ, ՈՐ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՅԸ ՉԻ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՐ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Թուրքիոյ փոխվարչապետ Պիլինթ Աւրնչը, Փարիզ կատարած իր այցելութեան ընթացքին հարցազրոյց տուած է «France 24» հեռատեսիլի ընկերութեան ու այս առթիւ խօսած է 1915-ի դէպքերուն մասին:

Ինչպէս կը տեղեկացնէ թրքական «Անատոլու» գործակալութիւնը, Աւրնչը պնդած է, որ հարցը կրնան լուծուել բացառապէս պատմաբաններու ջանքերով: Ան դարձեալ պնդած է, որ թրքական արխիւները բաց են ուսումնասիրութիւններու համար եւ վերահաստատած է թրքական կողմի ցանկութիւնը՝ պատմաբաններու համատեղ յանձնաժողով ստեղծելու կապակցութեամբ:

Պիլինթ Աւրնչը նաև հարցազրոյց տուած է «Le Figaro» թերթին եւ յոյս յայտնած է, որ «1915-ի դէպքերուն առնչուող հայկական պնդումներու ժխտումը քրէականացնող օրինագիծը», որ Ֆրանսայի Սահմանադիր Խորհուրդը հակասահմանադրական գտած էր, դարձեալ չի վերադառնար Ֆրանսայի խորհրդարանի օրակարգ: Անդրադառնալով նման հաւանականութեան, Թուրքիոյ փոխվարչապետը ըսած է որ, Ֆրանսայի նախագահ Ֆրանսուա Օլանս պէտք է յստակ արտայայտէր իր որոշումը այս հարցի առնչութեամբ:

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՈՅԺԵՐՈՒ ՈՏԵՁԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆԱՄԵՐՁ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒՄ ԿՐԱՅ

Հիւսիսային Լիբանանի սահմանամերձ Հերմէլ գաւառն ու շրջակայ գիւղերը շարունակական կերպով թիրախ կը հանդիսանան Սուրիայէն արձակուած հրթիռներուն: Միայն վերջին քանի մը օրերու ընթացքին՝ արձակուած հրթիռներուն պատճառով զոհուած են երկու պատանիներ: Այս կապակցութեամբ Սուրիոյ հակակառավարական ուժերը կ'ամբաստանեն Հրգպոլլան, վարչակարգային ուժերուն օժանդակած ըլլալուն համար:

Լիբանանի կառավարութեան ապահովական ուժերը, Պապատայի պալատին մէջ, քննեցին սահմանամերձ շրջաններու իրավիճակը եւ որոշեցին բողոք ներկայացնել Արաբական Լիկային, քանի որ եղածը ոտնձգութիւն մըն է Լիբանանի գերիշխանութեան դէմ: Միեւնոյն ժողովի ընթացքին քննուած են Սայտայի եւ Սուրիի ապահովական վիճակն ու երկրի բանտերու խճողումն ու սուրիացի գաղթականներու պարագաները:

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՉՈՅԳ ՊԱՏՈՒՐԻԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԶԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ

Պէյրութէն ստացուած տեղեկութեանց համաձայն՝ սուրիական կառավարական պատուիրակութիւն մը Մոսկուա ժամանած է, Ռուսաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մօտ խօսակցութիւններ ունենալու համար: Նմանապէս Սուրիոյ ներքին ընդդիմադրութիւնը ներկայացնող այլ պատուիրակութիւն մը Մոսկուա ուղևորուած է երկրի ճգնաժամային իրավիճակին շուրջ խորհրդակցութիւններու համար:

ՍԵՆՏԱԿԱՆ ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Օրէ օր նոր սուրիացի գաղթականներ Յորդանան կ'ապաստանին, արտակարգ իրավիճակ ստեղծելով երկրէն ներս: Այս առնչութեամբ վերջերս Մէլբուրնի Արաբիայէն Յորդանան հասան 41 բեռնակառքեր, իրենց հետ բերելով մարդասիրական օժանդակութիւն տասնեակ հազարաւոր սուրիացի գաղթականներու համար:

Միւս կողմէ կ'իմանանք, թէ Սուրիոյ ճգնաժամին լուծում գտնելու նպատակով, Արաբական Լիկայի եւ ՄԱԿ-ի կողմէ միջնորդ նշանակուած Լախտար Իպրահիմի՝ Ապրիլի վերջաւորութեան իր հրաժարականը պիտի ներկայացնէ:

ԵՄԵՆԻ ՄԷՋ ՆՈՐ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Եմէնի այժմու նախագահ Ապտրապպուհ Մանսուր Հարտի, հրամանագրով մը հանրութեան վերահասու դարձուց բանակի վերամիաւորման իր նոր ծրագիրը: Այսպիսով երկրի բանակն այսուհետեւ պիտի ղեկավարուի տարբեր խաւերը ներկայացնող մասնաւոր խորհուրդով մը: Նոր կարգադրութեամբ մը վերջ կը տրուի բանակի պառակտեալ վիճակին: Ուստի, նախկին նախագահ Ալի Ապտալլա Սալէհի որդին՝ զօրավար Ահմատ Ալի Ապտալլա Սալէհ, իր համակիրներով բանակէն դուրս գալով արտասահմանի մէջ դիւանագիտական պաշտօններու կը կոչուին:

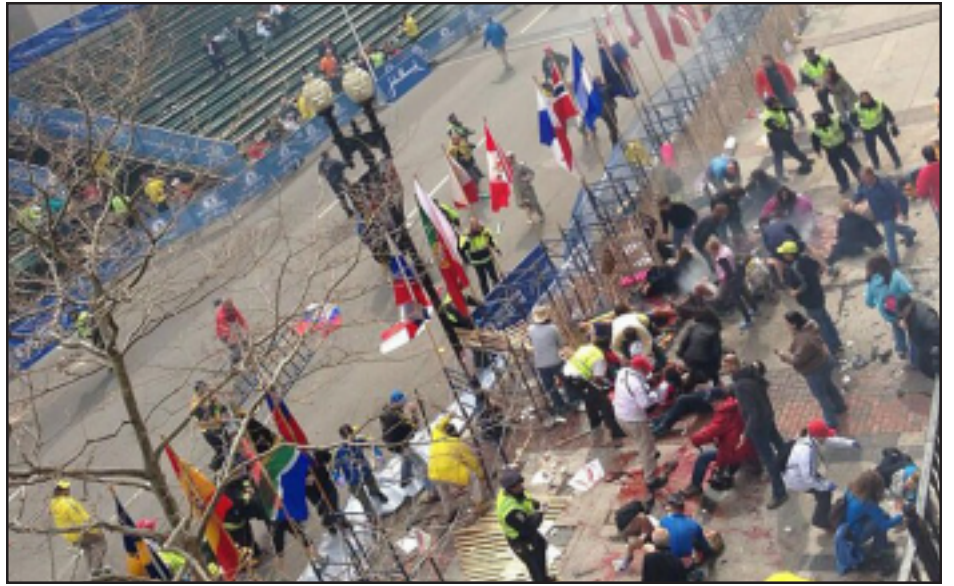
ԹԱՆԳԱՐԱՆԱՅԻՆ ԻՐԵՐՈՒ ԲՈՆԱԳՐԱՒՈՒՄ ԳԱՅԻՐԵԻ ՕԴԱԿԱՅԱՆԻՆ ՄԷՋ

Անցեալ կիրակի, Գահիրէի միջազգային օդակայանին մէջ, թանգարանային արժէք ունեցող հնութիւններու հաւաքածոներ բռնագրաւուեցան: Լոնտոնէն առաքուած եւ յատուկ արկղերու մէջ գետեղուած այս հաւաքածոները կը պատկանէին 19րդ դարու Եգիպտոսի կառավարիչ՝ Մուհամմատ Ալիի ընտանիքին: Արդարեւ այս իրեղէններու փոխադրութիւնը ապօրէն կերպով կատարուած էր: Իրեղէններու հարազատութիւնն ու համապատասխան արժեւորումը ճշդած ու հաստատած են Իսլամական Արուեստի Թանգարանի եւ Հնագիտական յանձնախումբի մասնագէտները:

Հնագիտութեան նախարար Մուհամմատ Իպրահիմ Ahram Online-ին յայտնած է թէ վերոյիշեալ հաւաքածոն, Լոնտոնէն առաքուած է Գահիրէ բնակող քաղաքացիի մը, որ արդէն ձեռք բերուած է: Ան կը ծրագրէր ապօրէն կերպով ներածուած այս թանկարժէք իրեղէնները վաճառել սեւ շուկայի մէջ...:

Բռնագրաւուած հաւաքածոներուն մէջ կային բիւրեղեայ ջահեր, ոսկեզօծ յախճապակեայ պնակներ, զարդեղէններ, իւղանկարներ, Ֆրանսա-

ՊՈՍԹԸՆԻ ՄԱՐԱԹՈՆԸ ԱՅՍ ՏԱՐԻ ՎԵՐՋԱՅԱՒ ՊԱՅԹՈՒՄՆԵՐՈՒ ԱՂԵՏՈՎ

ԱՄՆ-ի Պոսթըն քաղաքի մէջ ամէն տարի կայացած մարաթոնի վագըր աշխարհի ամենէն նշանաւոր մարաթոններէն մէկն է, որ կը կիրարկուի 1897 թուականէն ի վեր: Այս մրցումին կրնան մասնակցել միայն այն մարզիկները, որոնք նախապէս կը յաջողին նախնական քննութեան մը մէջ: Բայց այս տարի այս նշանաւոր մարաթոնը վերջացաւ մեծ աղէտով մը:

Ճիշդ այն կէտերուն վրայ, ուր մարաթոնի վագըր իր վերջակէտին կը հասնէր՝ պատահեցան պայթումներ, որոնց հետեւանքով երեք հոգի մեռաւ, աւելի քան 130 հոգի ալ վիրաւորուեցաւ: Վիրաւորեալներէն մօտաւորապէս քսանին կացութիւնը լուրջ է: Պոսթընի Ապահովութեան Տնօրէնը ըսաւ որ վիրաւորեալներուն ճշգրիտ թիւն ալ տակաւին չայտնի է:

Պայթումներէն անմիջապէս վերջ ապահովութեան շատ լուրջ միջոցներ առնուեցան Ուաշինկթըն՝ Սպիտակ Տան շուրջ, ինչպէս նաեւ Նիւ Եորքի մէջ: Պոսթընի գրադարաններէն մէկուն մէջ ալ գտնուեցաւ ուսմը մը որ կը կարծուի թէ կապ ունի պայթած միւս ուսմբերուն հետ:

Պոսթընի Ապահովութեան Տնօրէն Տէյվիս մամուլ-ասուլիսի ընթացքին ըսաւ որ պայթումներուն պատահած վայրը ապահովութեան գօտիի մէջ առնուած է ու հոն քննութիւններ յառաջ կը տարուին: Այդ վայրերուն մէջ կեանք քանի մը օր վերջ է որ բնականոն վիճակին պիտի վերադառնայ: Պայթումներու մասին թերթերու մէջ հրատարակուած լուրերը տակաւին վստահելի չեն, ինչորք չէ լուսաբանուած եւ ցարդ ձեռք բերուած որեւէ անձ ալ չկայ:

Պայթումներուն վնաս ադիտալի եւ մեռեալներուն մէջ կը գտնուի 8 տարեկան մանուկ մըն ալ: Արդարեւ ԱՄՆ-ի տարածքին ապահովական խիստ միջոցներ որդեգրուած են, առաջին առնելու համար անակնկալ այլ միջադէպերու:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ
1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91104
Գրասենեակները վերանորոգուած եւ յարմար վարձքերով Յետաքրքրուողներէն հեռաձայնել՝ (626) 398-0506

Bedros S. Maronian 818/500-9585
Siamanto B. Maronian 818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048	805 East Broadway Glendale, CA 91205	300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101

- Life Insurance
- Health Insurance
- Group & Individual
- Long Term Care
- Disability
- Estate Planning
- Will & Living Trust
- Full Annual Review
- Mortgage Protection
- College Planning
- Workman's Compensation
- Employee Benefits
- Annuity
- IRA
- 401K & 403B

NEW YORK LIFE, Anthem, BlueShield, Aetna, Health Net, CIGNA, KAISER PERMANENTE.

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Աճիրաճեղս է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

ՄԻ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ. ԱԴՐԲԵՋԱՆՑԻՆԵՐԸ ՊԱՅԹԵՑՐԵԼ ԵՆ ՆՈՅԻ ԳԵՐԵՋՄԱՆԸ

ԱՆԻ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

Համացանցում տարածում է գտել մի լուսանկար, որտեղ ուռուտ լեզու եւ ֆրանսալեզու մակագրութիւնը փաստում է՝ Նոյի գերեզմանն է Նախիձեանում:

Պարզում է՝ լուսանկարը բաւականին հետաքրքիր պատմութիւն ունի: Հեռու Սիբիրում՝ աքսորավայրում, քաղ-բանտարկեալ, գրող Վալտեր Արամեանին այս լուսանկարը նուիրել է իր բանտարկեալ ընկերներից մէկը (1938-1953)՝ ասելով, որ այն ստեղծուել է 1903-ին եւ ծառայել՝ որպէս բացիկ: 1968 թուականին այս բացիկի բազմացրած օրինակներից մէկն Արամեանը նուիրում է Կառլոս Նիկողոսեանին, քանի որ վերջինս ծնունդով Նախիձեանից էր, եւ խնդրում հնարաւորինս շատ տեղեկութիւն հաւաքել Նոյի գերեզմանի մասին:

Նիկողոսեանը յիշում է, որ դեռեւս 1936-1938-ին, երբ Անձի պաշտամունքը մեծ տարածում գտաւ, սկսեցին ողջ երկրով մէկ աւերել հոգեւոր շինութիւնները՝ տաճարներ, եկեղեցիներ, իսկ աղբբեջանցիները, օգտուելով ստեղծուած նպաստաւոր պայմաններից, նպատակադրուած պայթեցրին Նոյի գերեզմանը:

Դատելով հետագայ աւերակներից՝ այն սեւ տուֆից էր պատրաստուած, որի մնացորդները մինչեւ 1948 թուականը չէին տեղաշարժուել: Նախիձեանի միջնակարգ դպրոց յաճախելու տարիներին՝ համաձայն Նիկողոսեանի խօսքերի՝ հայ աշակերտները սովորութիւն ունէին այդտեղ հաւաքուելու, քարերին նստելու ու դասերն սովորելու: Տեղի պահակները պատմել էին նաեւ, որ աւերակներին կից ժամանակին մեծ քանակի հայկական գերեզմանաքարեր են եղել: Նախիձեանի զարգացման հետ մէկտեղ աղբբեջանցիները գետնին հաւասարացրին թէ՛ գերեզմանը, թէ՛ բոլոր գերեզմանաքարերը:

Նիկողոսեանին յաջողուել էր կապ հաստատել Նախիձեանում այն ժամանակ բնակուող հայերի՝ զնաբերդցիների հետ: Նրանք պատմել էին, որ իրենցից ոմանք մասնակցել են հէնց գերեզմանի տեղում կառուցուելիք «Թաւրիզ» հիւրանոցի շինարարութեանը. երբ սկսել էին փորել, բազմաթիւ գտածոներ էին դուրս բերել՝ հնագոյն խեցեղէն, կենցաղային այլ իրեր:

Դրանց հետքն անգամ չկայ: Յաւելեմ, որ 1988-ին, Նախիձեանի միակ հայաբնակ վայրը հէնց Ջնաբերդը կամ Ազնաբերդն էր՝ 1600 հայերով: Արցախեան պատերազմի տարիներին զնաբերդ-

ցիները բոլորը գինուած էին ու պատրաստ աղբբեջանցիների յարձակումներին, օրուգիշեր հսկում էին գիւղը: Բացի այդ, Ջնաբերդը շրջապատուած էր ուռուտական տանկերով: Որոշ ժամանակ յետոյ գնաբերդցիների մեծ մասը գալիս է Հայաստան: Ինչ վերաբերում է Նոյի գերեզմանին, ապա գիտնա-

Շաք.ք էջ 19

ԹՈՒՐԲԻԱՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ԸՍՏ ՔՈՒՐԴ ՊԱՏՄԱԲԱՆԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԵԿԱԻԵԱՆ

Ֆրանսիայում լոյս է տեսել ծագումով քուրդ պատմաբան Համիտ Բոզարսլանի՝ «Թուրքիայի պատմութիւն. կայսրութիւնից մինչեւ մեր օրերը» գիրքը («Histoire de la Turquie. De l'empire 'a nos jours», Hamit Bozarslan, Editeur: Tallandier, 590 p.):

Հեղինակը մեծացել է Թուրքիայում, ներկայումս ֆրանսապատակ է: Նա իրեն համարում է «այլախոս դպրոցի» ներկայացուցիչ, ինչպէս Հայլի Բերքթայը կամ Թաներ Աքչամը: Քուրդ պատմաբանի աշխատութիւնը հնարաւորութիւն է տալիս ամբողջապէս աւելի լաւ ըմբռնելու Օսմանեան կայսրութեան կազմաւորումը, բնոյթը եւ պատմական զարգացումները:

Հեղինակը 1908 թուականի երիտթուրքական յեղաշրջումը առանցքային իրադարձութիւն է համարում Թուրքիայի ժամանակակից պատմութեան երկու ժամանակահատուածների միջեւ: Նա երկրի պատմութիւնը դիտարկում է պատմական սոցիոլոգիայի տեսան-

կիւնից, այն է՝ հասարակական, կրօնական եւ քաղաքական դէպքերի վերլուծութեամբ, քննելով մշակութային, աշխարհագրական եւ քաղաքական առումներով երկիրը ձեւաւորած խաչաձեւող ազդեցութիւնները:

Օսմանեան կայսրութեան մայրամուտին սկիզբ առած ազգայնական շարժումները դիտարկելով՝ հեղինակը յատկապէս կենտրոնանում է Իթթիհատական շարժման գերիշխանութեանը հանգեցրած գործընթացի վրայ: Բոզարսլանն անդրադառնում է երիտթուրքական կառավարութեան իրականացրած Հայոց ցեղասպանութեանը, ինչպէս նաեւ քեմալականների կողմից Դերսիմի քրդերի եւ այլվիների ոչնչացմանը: Հեղինակը փորձում է արեւմտահայերի բնաջնջումը բացատրել 19-րդ դարում տարածում գտած «բնական ընտրութեան» եւ «հասարակական դարվինիզմի» գաղափարների լոյսի ներքոյ:

Երիտթուրքական շարժման դեկավարների եւ հայկական յեղափո-

Շաք.ք էջ 19

GENOCIDE COMMEMORATIVE EVENT

HOMENMEN LADIES AUXILIARY
Presents Special Screening of

THE LARK FARM

A POWERFUL MOVIE ABOUT THE ARMENIAN GENOCIDE

FRIDAY, APRIL 19TH, 2013
AT 8:00 PM

GARO SOGHANALIAN HALL
1060 N. Allen Ave., Pasadena, California 91104

Admission \$15

«ՍՈՒՐԻԱՐԱՅԵՐ՝ ԼԻԲԱՆԱՆԱՐԱՅԵՐՈՒ ՏՈՒՆԵՐՈՒՄ ՍԵՁ»

ՍԵՒԱԿ ՅԱԿՈՒԲՅԱՆ

Ճակատագրի դժբախտ գու-
գադիպությունները մը, կ'երեւի սուր-
իահայտություններ կարգին է այսօր ապ-
րիլ ատենին լիբանանահայությունների
դիմագրաւածին նման ծանր օրեր:
Սուրիահայ գաղութին ֆիզիքա-
կան գոյությունը մեծ վտանգ մը կը
դիմագրաւէ ներկայիս: Մեր բռնագ-
րաւեալ հողերուն աշխարհագրա-
կանօրէն ամենամօտիկ գաղութին
թիւը՝ հոն տեղի ունեցող արիւնալի
դէպքերուն պատճառով, կը նօսրա-
նայ ամէն օր, մինչ երբեմնի կեան-
քով լի գաղութին գոյատեւումը
լուրջ հարցականի տակ է: Ապահո-
վական եւ նիւթական դժուար պայ-
մաններու մէջ, սուրիահայ մեր
եղբայրներն ու քոյրերը խուճապի
մատնուած, ֆիզիքական ապահո-
վութիւն ու ապաստան կ'որոնեն
արհաւիրքներով լի Սուրիայէն
դուրս:

Ըստ հաւաստի աղբիւրներու,
աւելի քան 1,250,000 սուրիացի
գաղթականներ կայք հաստատած
են մերձակայ երկիրներու մէջ՝
շուրջ 350,000 Յորդանան, 300,000
Լիբանան, 250,000 Թուրքիա, 150,000
Իրաք, 50,000 Եգիպտոս, եւ այլն:

Լիբանանահայութիւնը, ազգա-
լին վեհ պարտաւորութեան գի-
տակցութեամբ, որպէս մէկ եւ ան-
գուզական ժողովուրդի գաւակներ,
թէկուզ երբեմն ոչ այնքան կազմա-
կերպ, սակայն անհատական նախա-
ձեռնութիւններով, կարելի կ'ընէ
իր կարգին նեցուկ կանգնելու մեր
սիրելի սուրիահայութեան, որ ատե-

նին ոչ մէկ ճիգ խնայած էր ապաս-
տան հայթայթելու լիբանանահա-
յութեան, երբ ան, քաղաքացիական
պատերազմի օրերուն, ապահով օթե-
ւան կը փնտռէր:

Քիչ չեն այն լիբանանահայ
տուները, ուր իրենց սուրիահայ
ազգակիցները եւ մանաւանդ արիւ-
նակիցները կը հիւրընկալեն այ-
սօր:

Ըստ ՄԱԿ-ի Գաղթականներու
Յանձնաժողովի Լիբանանի գրա-
սենեակին հրապարակած վերջին
հարցրդագրութեան, Լիբանան
ապաստանած սուրիացի գաղթա-
կաններուն թիւը անցած է 300
հազարի սահմանները: Տեղին է
նշել, թէ այս թիւին մէջ հաշուած
են միայն այն գաղթականները,
որոնք արձանագրուած են ՄԱԿ-ի
վերոյիշեալ յանձնաժողովին լիբա-
նանեան գրասենեակին մէջ նպաստ
ստանալու համար: Բարեբախտա-
բար չնչին է հայոց թիւը՝ նպաստ
եւ օթեւան հայցող վերոյիշեալ
ցանկերուն մէջ արձանագրուող այլ
համայնքներու պատկանող սուրի-
ահայատակ գաղթականներուն հետ
բաղդատած, որոնց մեծամասնու-
թիւնը շատ թշուառ եւ աննպաստ
պայմաններով կը գտնուի Պեքա-
լի եւ հիւսիսային Լիբանանի սահ-
մանամերձ շրջաններուն մէջ հաս-
տատուած յաճախ վրանապատ բնա-
կավայրերու մէջ:

Մինչ Լիբանանեան կարգ մը
կողմեր, քաղաքական նեղմիտ նկա-
տաւումներով, անմարդկային կար-
ծիքներ կ'արտայայտեն շատ յա-
ճախ պահանջելով Լիբանանի սահ-

մանները փակել ապաստան եւ ապա-
հովութիւն հայցող սուրիացի
թշուառ գաղթականներուն դիմաց,
ի պատիւ լիբանանահայ գաղութին
ազգային գիտակցութեան տէր կեց-
ուածքին, անվերապահ հիւրասի-
րութեան ոգիին, իրենց դռները
լայն բացած հայկական վարժա-
րաններու տնօրէնութեանց, երկու
գաղութներու գաւակներուն շատ
յաճախ արիւնակցութեան, եւ վեր-
ջապէս, ժիր ու աշխատասէր սուր-
իահայութեան համեմատաբար բա-
րեկեցիկ նիւթական պայմաննե-
րուն բաղդատած այլ գաղթական-
ներուն հետ, սուրիահայութիւնը
կ'երեւի տակաւին պիտի կարողա-
նայ իր արժանապատիւ կեցու-
թիւնը ապահովել Լիբանանի մէջ,
մինչեւ Սուրիոյ արհաւիրքները
հասնին իրենց բարի աւարտին եւ
սուրիահայ մեր եղբայրներն ու քոյ-
րերը վերադառնան իրենց տունե-
րը՝ վերստին շինելու եւ շէնցնելու
համար զանոնք:

Այս խնդիրին շուրջ եւ դարձ-
եալ ի պատիւ լիբանանահայու-
թեան, վերջերս լիբանանեան «Ալ
Մուսթաքպալ» օրաթերթին մէջ
հրատարակուած է Հայ ժողովուր-
դը արժանի կերպով գովաբանող
«Սուրիահայեր՝ Լիբանանահայե-
րու Տուններուն Մէջ» խորագրով
Մարուն Ասմարի ստորագրած հե-
տեւեալ յօդուածը՝ զոր թարգմա-
նաբար կը փոխանցենք ընթերցող-
ներուն:

«Միանականութիւն, սէր, կա-
րողականութիւն եւ ինքնավստա-
հովութիւն սորվեցէ՛ք Հայ ժողովուր-
դէն: Այն ժողովուրդէն՝ որուն պատ-
մութիւնը լի է փորձանքներով,
յորձանտաններով եւ ջարդերով:
Անողք ճակատագիրը իրենց սոր-

վեցուցած է՝ ոչ միայն չաղթել
դժուարին պայմաններուն, այլ՝
անոնց պատճառած մղձաւանջնե-
րէն վերցնել վերանորոգման կամք
եւ ոյժ՝ զարթօնքի եւ շարունակե-
լիութեան, ճիշդ այնպէս, ինչպէս
ցորենի հատիկները, որոնք իրենց
մահուամբ է, որ ծնունդ կու տան
հազարաւոր հատիկներ պարունա-
կող հասկերու:

Հայութիւն՝ կենդանի ժողո-
վուրդի մը օրինակն է ան, որ գիտէ
պարտութիւնը վերածել չաղթա-
նակի, ձախողութիւնը՝ յաջողու-
թեան, իսկ բռնագրաւումներն ու
գաղթը՝ միասնակեանութեան, հե-
րոսութեան եւ սիրագործութեան:

Այս ժողովուրդին մէջ կ'ապրի
Ս. Հոգին, որ զինք կը պահպանէ եւ
իրեն կը պարգեւէ հրաշքներով լի
պատմութիւն մը:

Մէկէ աւելի անգամներ Հայ
ժողովուրդը դէմ չանդիման
գտնուած է ջարդերու, չարչա-
րանքներու, եւ հակառակ այս բո-
լորին ան շարունակած է գոյատե-
ւել ուղիղ ոտքի կանգնած: Ան բնաւ
ծունկի չէ եկած: Բնաւ իր ճակատը
չէ ցեխոտած: Հայ ժողովուրդը իր
կամքի ոյժով մնացած է վեհ եւ
դիմադրած է բոլոր մարտահրա-
ւէրներուն ու փոթորիկներուն:

Այսօր, Սուրիոյ պատերազմին
պատճառով ուրիշ համայնքներու
կարգին, սուրիահայ հարիւրաւոր
ընտանիքներ ալ ստիպողաբար գաղ-
թելով ապաստանեցան Լիբանան:
Անոնք մայրիներու երկրի հայու-
թեան մէջ գտան գիրենք պատսպա-
րողները, որոնք իրենց տուները
տրամադրեցին գաղթականներուն՝
թոյլ չտալով, որ անոնք նեղու-

Շաբ.ը էջ 19

4th Annual Pasadena Commemoration
Presented By
Armenian Community Coalition
Co-Sponsored by
The City of Pasadena

98th Armenian Genocide Commemoration
April 24, 1915

Wednesday April 24, 2013 10:00am
Memorial Park - 30 N. Raymond Ave. Pasadena 91103
(818) 612-1550 paccoalition@gmail.com www.acc-us.org

AGBU • ARMENIAN COUNCIL OF AMERICA • ARMENIAN IDENTITY HARVEST • KNIGHTS OF VARTAN • ARMENIAN CHRISTIAN OUTREACH OF PAZNAZ • SAN GABRIEL VALLEY ARMENIAN AMERICAN DEMOCRATS • ST. GREGORY ARMENIAN CHURCH • TEKEYAN CULTURAL ASSOCIATION • HOVSEPIAN SCHOOL • ARMENIAN ASSEMBLY • ARCA • NOR SEROUNT CULTURAL ASSOCIATION • ARMENIAN ATHLETIC ASSOCIATION •

ՊՈՒՋԻԱՅԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՓԱՌԱՏՈՆ

Հարցազրույցը՝ ՇԱՔԷ ԵՐԻՑԵԱՆԻ

- Պարոն Անանեան, ի շարքս այլ ուշադրաւ գրական նախաձեռնութիւններ, երկար տարիներ է, ինչ Դուք խօսում էք Հայաստանում պոէզիայի միջազգային փառատօնի կազմակերպման անհրաժեշտութեան մասին, եւ ահա այն վերջապէս կեանքի է կոչուում:

- Իսկապէս, փառատօնի մեր առաջարկը քննարկուած է դեռեւս 2007 թուականից, եւ, իբրեւ ուշադրաւ գաղափար, համընդհանուր հաւանութեան արժանացաւ, նոյնիսկ ներառուեց պետպիւստէի միջնաժամկէտ ծրագրում: Բայց ամէն անգամ մէջտեղ էր գալիս հարցի ֆինանսական կողմը, որը մեր երկրի, մեզմ ասած, ոչ հարուստ «գրպանի» համար շուստութիւն էր դիտուում, իսկ Հայաստանը պոէզիայի օրրաններից է, ուր ի սկզբանէ Բանը եւ Բանաստեղծը մեծարուել են՝ սկսած Գողթան երգիչներից մինչեւ պոէտական վառ եւ ներկայանալի նոր սերունդը:

Միւս կողմից էլ, ազգային արժանապատուութեան խնդիր կար. աշխարհի եւ տարածաշրջանի բոլոր երկրներում (անցեալ տարի՝ նաեւ Արցախում) կազմակերպում են պոէզիայի փառատօններ, իսկ մենք աղքատ ազգականի կարգավիճակում ենք յայտնուել...

Փառատօնի հարցը, ի վերջոյ, լուծուեց «Երեւանը գրքի համաշխարհային մայրաքաղաք» տարուայ շրջանակում՝ իբրեւ եզրափակիչ ակորդ: Եւ պէտք է բարձր գնահատել ՀՀ մշակոյթի նախարար՝ Յասմիկ Պողոսեանի ու Երեւանի քաղաքապետ Տարօն Մարգարեանի ջանքերը, ովքեր, անհնարինը հնարաւոր դարձնելով, ամէն կերպ սատարեցին փառատօնի կազմակերպմանը:

- Ովքե՞ր են մասնակցում աշխարհի բանաստեղծների այս աննախադէպ հաւաքին, եւ արդեօ՞ք հայկական Սփիւռքը նոյնպէս ընդգրկուած է:

- Նախ ասեմ, որ նման մեծածաւալ միջոցառումները, գերատեսչութիւնները նախապատրաստում եւ իրականացնում են ամիսների ընթացքում՝ աշխատանքային վճարովի խմբով: Մենք ունէինք շատ կարճ ժամանակ եւ ընդամէնը երկու նուիրեալ կամաւորական՝ բանաստեղծուհի Հերմինէ Նաւասարդեանն ու թարգմանիչ Մեհրուժան Յարութիւնեանը: Այդուհանդերձ, փառատօնի միջազգային արձագանքը բոլորն էր, մասնաւորապէս, եթէ նկատի առնենք, որ մասնակիցներն իրենք են հոգում երթուղարձի ծախսերը: Երբ յայտերի թիւը հատեց նախատեսուածի սահմանագիծը, ստիպուած էինք քաղաքավարութեամբ մերժել: Այս հետաքրքրութիւնը հասկանալի է եւ տրամաբանական, քանի որ վերջին տարիներին ՀԳՄ-ն արդիւնաւէտ կապեր է հաստատել տարբեր երկրների գրական կառույցների հետ (Գերմանիա, Իրան, Ռուսաստան, Լիբանան, Վրաստան, Ռումինիա եւ այլն), եւ համագործակցութեան կամուրջներն աննախադէպ բանուկ են:

Վերջնահաշուում՝ փառատօնին կը մասնակցի շուրջ 30 երկրի 50ից ավելի պատուիրակ, այդ թիւում՝ հռչակաւոր արաբ բանաստեղծ Ադոնիսը (Լիբանան), Կլաուդիօ Պոցանին (Իտալիա), Վերա Պավլովան (Միացեալ Նահանգներ), Մաղվալա Գոնաշվիլին (Վրաստան), Ալիուե-

զա Ղազվեհէր (Իրան) եւ այլք:

Սփիւռքահայ արդի պոէզիան ներկայացուած է ավելի սահմանափակ կազմով՝ Վարանդ (Իրան), Դայանա Տէր-Յովհաննէսեան (ԱՄՆ), Սարգիս Կիրակոսեան (Լիբանան), Անուշ Նազգաշեան (Իսրայէլ), Սեդա Վերմիշեա (Ռուսաստան), Յարվարդ եւ Տիգրան Գաբոյեան (Միւրիա), Անահիտ Բոստանջեան եւ Գէլորդ Մնիսչյան (Վրաստան):

- Սովորաբար գրական համաժողովներից յետոյ մեր գրողների մի մասը դժգոհում է, որ միջազգային միջոցառումների ժամանակ շեշտը դրուում է հիւրերի վրայ, եւ իրենք դուրս են մնում տեսադաշտից: Որքանո՞վ է ապահովուած նրանց գործուն ներկայութիւնն

այս փառատօնում:

- Դժգոհութիւնը ե՛ւ արդարացի է, ե՛ւ չափազանցուած: Բազմալեզու եւ բազմամարդ թոհուբոհի մէջ մենք պէտք է յաղթահարենք մեր իսկ գրական օջախում մեզ հիւրի կարգավիճակում զգալու կարծրատիպը: Ծրագրերը եւ ժամանակացույցը նախապէս հրապարակուած են: Բոլոր դուները բաց են մեր գրողների առջեւ, բայց չզիտես ինչո՞ւ բոլորս ցանկանում ենք մասնակցել պաշտօնական հրաւերով, ինչը, թէկուզ ֆինանսական առումով, անհնար է: Այս անգամ պատուիրակների կազմում հաւասարապէս ընդգրկել ենք նաեւ հայ բանաստեղծներին՝ պոէզիայի բաժանմունքին վստահելով, ԳՄ անդամ 150 բանաստեղծներից ընտրել ենք 50-ին:

Իրական դժգոհութեան ալիքը կը սկսուի քիչ ուշ... այս հարցազրույցի հրապարակումից յետոյ, երբ մեզնից իւրաքանչիւրը (յատկապէս՝ մարզերում եւ Արցախում) կը մտածի՝ իսկ ինչո՞ւ ոչ ես...

Սակայն, կրկնում եմ, ծրագրերը տարբեր դրուագներում հնարաւոր է դարձնում շատերի մասնակցութիւնը:

- Ուրեմն, խօսենք ծրագրի մասին:

- Մեր գլխաւոր խնդիրն է՝ մի կողմից ապահովել պատուիրակների ստեղծագործական լիակատար ինքնադրսեւորում, միւս կողմից՝ Հայաստանն ու արդի հայ պոէզիաներ կայացնել չառուր պատշաճի: Երեւանում, Գիւմրիում, Ծաղ-

Շարք էջ 19

CITY OF GLENDALE ANNUAL COMMEMORATIVE EVENTS

ARMENIAN GENOCIDE COMMEMORATIVE EVENT
ALEX THEATRE, 216 N. BRAND BLVD.
WEDNESDAY, APRIL 24, 2013 • 7:00 P.M. (DOORS WILL OPEN AT 6:30 P.M.)

- KEYNOTE SPEAKERS -
Micheline Aharonian Marcom, author of Three Apples Fell From Heaven
Umit Kurt, Turkish scholar from Clark University

- PERFORMANCES BY -
Singer Hovhannes Shahbazyan, Chamlian Armenian School Choir and Gevorkian Dance Academy

FREE tickets; every person must have a ticket, limit 4 per person. Tickets will be available April 5 at the following sites:
Alex Theatre, Americana at Brand Concierge Services and Glendale Community College
Online orders: www.alextheatre.org

MAN'S INHUMANITY TO MAN
GLENDALE CENTRAL LIBRARY AUDITORIUM, 222 E. HARVARD ST.
FRIDAY, APRIL 26, 2013 • 7:00 P.M.
Public forum discussing the injustices committed against the Korean "Comfort Women"

ADDITIONAL EVENTS
GUSD/GLENDALE HIGH SCHOOL GENOCIDE EVENT
Glendale High School Auditorium, 1440 E. Broadway
April 22, 2013 • 7:00 pm
Sponsored by: The Armenian Clubs of Glendale High Schools

glendale california
ALL EVENTS ARE FREE. For more information, please call (818) 548-4844 or visit www.ci.glendale.ca.us
Request for reasonable accommodations must be received no later than one week prior to the event.

GLENDALE ARTS
ASHAREZ
Massis Weekly
Glendale News-Press
alco PRINTING, INC.
NOR OR WEEKLY
ARS Glendale Segan Chapter

Massis Weekly

Volume 33, No. 14

Saturday, APRIL 20, 2013

Edward Nalbandian: Armenia Stands Ready to Normalize Relations with Hungary

YEREVAN -- Armenia reiterated on Wednesday its unpublicized conditions for restoring diplomatic relations with Hungary that were frozen last year following the release from a Hungarian prison of the Azerbaijani axe-killer of an Armenian army officer.

"Armenia stands ready to normalize relations with Hungary. But Hungary should take appropriate steps in connection with that," Foreign Minister Edward Nalbandian told journalists in Yerevan.

Speaking at a joint news conference with Thorbjorn Jagland, the visiting secretary general of the Council of Europe, Nalbandian declined to specify what the Hungarian government should do.

Armenia suspended diplomatic ties with European Union and NATO member Hungary in August 2012 immediately after the extradition to Azerbaijan of Ramil Safarov, an Azerbaijani officer who was serving a

life sentence for the brutal 2004 murder of an Armenian Lieutenant Gurgen Markarian.

Safarov, who hacked Markarian to death during a NATO language course in Budapest, received a hero's welcome on his return to Azerbaijan. He was pardoned by President Ilham Aliyev, promoted to the rank of major, granted a free apartment and paid eight years' worth of back pay. His glorification provoked a furious reaction from Armenia and strong international criticism.

The Hungarian government has repeatedly defended its decision to extradite Safarov, saying it stemmed from a European convention and was not aimed at offending the Armenian people. It also claims that it had received formal assurances from Azerbaijan that Safarov will serve the rest of the life sentence in an Azerbaijani prison.

Continued on page 3

Obama Administration Reduces Assistance to Armenia and the Region

WASHINGTON, DC -- The Obama Administration released its budget for Fiscal Year 2014, which maintained military parity between Armenia and Azerbaijan, but continued the overall downward trend in assistance to Eurasia and Central Asia countries.

Consistent with the levels provided in FY 2013, the Administration's budget called for \$2.7 million in Foreign Military Financing (FMF) and \$600,000 in International Military Education Training (IMET) for Armenia and Azerbaijan, and thus maintained military parity with respect to these accounts.

In its FY 2014 testimony to the House, State Foreign Operations Appropriations Subcommittee last month, the Armenian Assembly called for at least \$2.7 million in FMF and \$600,000 in IMET funding for Armenia. Additionally, the Assembly's testimony highlighted the inexplicable pardon of an

Azeri officer who brutally murdered an Armenian officer at a NATO partnership for peace training exercise and urged that the Subcommittee "cease military assistance to Azerbaijan."

In addition to FMF and IMET assistance, the Administration's FY 2014 budget also recommended that Armenia receive \$24.7 million in Economic Support Funds (compared to the FY 2013 request of \$27.2 million), and \$2.8 million in International Narcotics Control and Law Enforcement (same as the FY 2013 request). In total, the FY 2014 budget provides \$30.843 million in U.S. assistance to Armenia, which is a \$5 million reduction when compared to the Administration's FY 2013 request of \$35.843 million.

While the Administration's budget did not specifically note funding levels for Artsakh, the Armenian Caucasus and the Assembly are calling for at least \$5 million in assistance for this fledgling democracy.

ACA Delegation Participates in California State Capitol Armenian Genocide Commemoration Ceremony

ACA delegation members with Archbishop Hovnan Derderian and Assemblyman Mike Gato

SACRAMENTO, CA -- A delegation from the Armenian Council of America (ACA) participated in the annual State Armenian Genocide Commemoration Ceremony held by the California Senate and Assembly at the State Capitol and met with elected officials to discuss issues of importance for all Armenian-American communities throughout the Golden State.

The annual event, sponsored by Assemblymembers Mike Gatto (D-Los Angeles) Khatcho Achadjian (R-San Luis Obispo) and Adrin Nazarian (D-Van Nuys), marks the 98th Anniversary of the Armenian Genocide. It began with a requiem prayer delivered by H.E. Archbishop Hovnan Derderian of the Western Diocese of the Armenian Church of North America reminding the audience of the atrocities of 1915 and reiterating the importance

of recognizing genocide as a means of preventing it from taking place in the future. He also prayed for the victims who lost their lives in the explosion at the Boston Marathon earlier that day.

In continuing the annual custom, Assemblyman Gatto's Assembly Joint Resolution 2, designated April 15-19, 2013 the "Week of Remembrance for the Armenian Genocide of 1915-1923," calling upon Congress and President Obama to officially recognize the Armenian Genocide. Following were proclamations read by various members of the State Senate and State Assembly who reaffirmed their longstanding support of the Armenian community and the Armenian Cause.

The program ended with a reception hosted by the State Assembly

Continued on page 2

Armenian Patriarch of Jerusalem Meets King Abdullah of Jordan

King Abdullah II of Jordan and Armenian Patriarch of Jerusalem Archbishop Nourhan Manougian

AMMAN -- On Wednesday, April 10, Archbishop Nourhan Manougian, the Armenian Patriarch of Jerusalem, received formal recognition from King Abdullah II of Jordan, who presented Archbishop Manougian with a royal decree affirming the latter's election as the 97th Armenian Patriarch of Jerusalem and Jordan. The formal ceremony is traditionally held following the election of new church leaders in the Holy Land.

During the meeting King Abdullah stressed the importance of preserving the Islamic and Christian character of Jerusalem and supporting the Palestinians living in the holy city. He also asserted the need to support Jerusalemites whilst they brave the challenges and the difficult conditions they are living under, in reference to Israeli attempts to

empty the city of its Arab residents.

His Majesty congratulated Manougian on his new post, which he assumed following a Royal Decree issued earlier to approve the nomination of the patriarch.

Stressing his commitment to foster the values of tolerance, love and co-existence among Muslims and Christians and to strengthen the common bonds between them, the King cited the historic agreement recently reached by him and Palestinian President Mahmoud Abbas.

The agreement, which was signed last month, bestows on the Monarch the role of custodian of the holy places in East Jerusalem in a bid to unify efforts to protect Jerusalem and the

Continued on page 3

Armenia Seeks Trade Concessions From EU

Export-bound brandy stored in oak barrels at a distillery in Yerevan

YEREVAN -- Armenia has asked the European Union to make a number of major concessions in their ongoing free trade negotiations, a senior Armenian official revealed on Tuesday.

Deputy Economy Minister Garegin Melkonian, the chief Armenian negotiator, said Yerevan wants Brussels to allow it to continue levying import duties from some EU goods for several years after the planned creation of a Deep and Comprehensive Free Trade Area (DCFTA).

The DCFTA will be part of a broader Association Agreement which Armenia and the EU plan to finalize by the end of this year. It will lead to not only the mutual lifting of all trade barriers but also harmonization of Armenian economic laws and regulations with relevant EU legislation.

Melkonian said the Armenian government is now anxious to make the planned trade liberalization "smoother" for manufacturing sectors of the domestic economy.

"Those are mainly agricultural products and prepared foodstuffs," he said. "There are also some consumer goods which we manufacture at the moment and which have a potential for development."

"We are seeking a transitional period of three, five and -- for some products -- even seven years," he told reporters at the start of a fifth round of Armenia-EU talks on the DCFTA in

Yerevan.

According to Melkonian, Yerevan also would like the EU to allow manufacturers of Armenian brandy to continue labeling it as "cognac." EU regulations stipulate that only brandy distilled in or near the French town of Cognac can bear its name.

Armenian brandy has for decades been known as "cognac" in the former Soviet Union. Russia and other ex-Soviet states remain the principal market for the popular alcoholic beverage.

"These specificities need to be taken into account," said Melkonian. "Discussions on this issue [with the EU] are not yet over."

"We have also discussed this issue very meticulously with our private sector. I hope that we will work out a solution that will conform to international commercial law and at the same time will not harm our manufacturers," added the Armenian official.

Armenia's largest and most famous brandy company is owned by the French group Pernod Ricard, one of the world's leading liquor producers.

Luc Devigne, the chief EU negotiator, did not comment on the trade concessions sought by the Armenian side during a news briefing. Devigne stressed instead that the DCFTA talks are part of a broader process that will require wide-ranging reforms in Armenia. "Good laws are good but implementing laws is better," he said.

Armenia to Normalize Relations with Hungary

Continued from page 1

Armenian leaders insist, however, that Budapest knew that Safarov will be set free if sent back home. They also say that Hungarian officials had repeatedly assured Yerevan that the Azerbaijani officer will not be repatriated. "The Armenian people will not forgive that," President Serzh Sarkisian said as he froze diplomatic ties with

Hungary on August 31.

The Hungarian side has since tried to mend bilateral ties. In a September letter to Nalbandian, Foreign Minister Janos Martonyi warned of "serious ramifications that would not serve the interests of Armenia."

The Armenian Foreign Ministry dismissed the letter, saying that it expects "clear steps" from the Budapest. It did not elaborate.

Armenian Patriarch of Jerusalem Meets King Abdullah of Jordan

Continued from page 1

holy sites, especially in light of challenges and unilateral Israeli measures and attempts to change the Islamic-Christian identity of the Arab city.

The Patriarch commended King Abdullah's continued support for the church in its efforts to preserve the holy sites, and his support for Palestinians, especially those living in Jerusalem.

In remarks during the meeting,

the Patriarch said, "You have honoured me with your issuance of a Royal Decree, appointing me as the Patriarch of the Armenian Orthodox followers in Jordan and Jerusalem," asserting that he will exert his best efforts to meet the expectations of his job and to be worthy of the King's confidence in him.

Manougian is the 97th Armenian Patriarch of Jerusalem and Jordan. He succeeded Patriarch Torkom Manougian.

Yerevan Police Chief Sacked

YEREVAN -- General Nerses Nazarian, the longtime head of Yerevan's police department, was dismissed on Monday following media reports about his growing disagreements with General Vladimir Gasparian, the national police chief.

A spokesman for the Armenian police, Ashot Aharonian, told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) that Nazarian was immediately replaced by another senior officer heading the police Directorate General of Criminal Investigations. Aharonian refused to comment on reasons for the move ordered by Gasparian.

The sacking came after reports in the Armenian press claiming that Nazarian is increasingly at odds with Gasparian. In particular, the latter was

allegedly unhappy with Nazarian's management of riot police forces that clashed with opposition protesters during President Serzh Sarkisian's inauguration for a second term on April 9.

The Yerevan police chief personally oversaw the generally restrained use of force against opposition leader Raffi Hovannisian and thousands of his supporters that attempted to march to the presidential palace in the Armenian capital.

Gasparian arrived at the scene and negotiated with Hovannisian moments after the brief clash. He then escorted the opposition leader and some of the protesters to the Armenian Genocide Memorial. Later in that evening Gasparian publicly ordered Nazarian to let them approach the presidential building.

ACA Delegation Participates in California State Capitol Armenian Genocide Commemoration Ceremony

ACA members with Assemblywoman Kristin Olsen (R-Modesto)

ACA members with Assemblymember Chris Holden (D-Pasadena)

Continued from page 2

where Armenian-Americans from all over California came together to mingle with their State representatives, as well as meet other activists and community leaders. ACA Board Members, along with Rev. Fr. Asoghig Jangotchian and a delegation of Armenian-Americans from throughout California shared and exchanged ideas and proposals with several elected officials representing various pockets of constituencies with significantly large to sizable populations of Armenian-Americans.

"This annual event is an important reminder of the importance of remaining active citizens and participating in civic affairs," ACA Chairman Sevak Khatchadorian said. "For Ar-

menian-Americans to get official recognition of the Armenian Genocide, we must unite in solidarity and continue to advocate our cause to our elected representatives. The only way to achieve progress is to participate in government and I'm very pleased that the ACA has been instrumental to the success of the State Commemoration Ceremony for many years and we are committed to continuing that tradition."

The Armenian Council of America is dedicated to educating the Armenian-American community in local political affairs, as well as actively pursuing Armenian-American participation in their respective local governments, to support political candidates who share the values of the Armenian American community.

Gomidas Institute to Commemorate Armenian Genocide in Diyarbekir and Istanbul

Gomidas Institute will be active in Turkey to commemorate the Armenian Genocide of 1915. This involvement reflects the Institute's continuing work in Turkey since 1991.

23 April, 2013. Ara Sarafian will visit Diyarbekir, where he will pay homage to the victims of 1915 at Sourp Giragos, Virgin Mary, and Mar Petyun churches. He will meet local officials in the city, including the Mayor Osman Baydemir, and participate in a commemorative event at Ongözlü Köprüsü, Diyarbakir, the city's ancient bridge over the Tigris. This was the location where over 630 Armenian community leaders were sent to their deaths in 1915, followed by the destruction of their communities.

24 April, 2013. 11 a.m. Sarafian, accompanied by the representatives of the Human Rights Association of Turkey, will visit the grave of Ali Faik Ozansoy at Zincirlikuyu Cemetery, Esentepe Mh., 34394 Sisli/Istanbul. Ali Faik Ozansoy was the Mutasarrif of Kutahya who refused to deport the Armenian population of his province in 1915. Sarafian will pay tribute to Ozansoy and other righteous Ottoman officials who opposed the persecution of Armenians.

At 12:30 p.m. Sarafian will participate at the main commemorative

event organised by the Turkish Human Rights Association (IHD) in Istanbul. The commemoration will take place at the Turkish and Islamic Arts Museum, Atmeydani Caddesi 46 Sultanahmet/Istanbul. This was the city's central prison in 1915 and Armenian intellectuals who were arrested on 24 April 1915 were held there before being sent into the interior of the Empire. This year's commemoration is particularly important because it will give voice to the Seyfo – the destruction of Assyrian communities in upper Mesopotamia in 1915.

After this commemorative event, Sarafian will join the IHD delegation visiting the Armenian Cemetery in Sisli to pay tribute to the memory of Sevag Sahin Balıkcı, the Armenian private shot dead while doing his military service in Diyarbekir on 24th April 2011. Sarafian will then visit the photo exhibition, "Before 1915: Assyrian Life in the Ottoman Empire," at IHD Main Office, Çukurlu Çesme Sokak, Bayman Ap. No: 10/1, Taksim/Istanbul.

Ara Sarafian is a historian specialising in late Ottoman and modern Armenian history.

He is the director of the Gomidas Institute – an independent academic institution dedicated to modern Armenian Studies and research.

Exhibition Entitled "Armenian Golgotha"

TBILISI -- On 13 April, 2013 the "Hayartun" Cultural Center of the Diocese of the Armenian Apostolic Church in Georgia in Calouste Gulbenkian Hall hosted exhibition entitled "Armenian Golgotha", dedicated to the 98th anniversary of the Armenian Genocide. Union of Armenian Painters of Georgia and Young Artist Association of Javakhk organized the event with the support of the Board of Trustees of the "Hayartun" Cultural Center of the Diocese of the Armenian Apostolic Church in Georgia, RA Embassy to Georgia, RA Ministry of Diaspora and Calouste Gulbenkian Foundation.

Artists from Tbilisi, Javakhk, as well as artists, who were born in Georgia, but currently are engaged in creative activities in Armenia, presented their works at the exhibition. Merujhan Shahumyan, Chairman of the Union of Armenian Painters of Georgia, opened the exhibition; he informed that out of 35 artists the majority is young, and they know about the Armenian Genocide only from the stories. On nearly 60 canvases, represented in the hall, by means of colors they expressed their indignation and demand for justice and compensation for the severe torture and suffering of innocent forefathers.

The Head of Georgian NGO "Irakli II Society" Archil Chkoidze welcomed the organization of the exhibition, he bowed to the memory of innocent victims of the Armenian Genocide,

and called on the Georgian authorities to respect the pain of the neighboring Christian nation, to recognize the Armenian Genocide of 1915 and erect a monument for victims.

Poet and translator Givi Shakhnazari, Van Baiburtian, Advisor to the President of Georgia and the editor of "Vrastan" ("Georgia"), director Michael Grigorian and the historian Yenok Tadevosyan aroused their indignation against unfair and indifferent attitude of the world community.

St. Nerses Shorhali Youth Vocal Ensemble of the "Hayartun" Center (conductor Hovhannes Hambarzumyan) and Surb Etchmiadzin Church Choir (conductor Svetlana Tatoeva) performed classic and spiritual songs; melodies, performed by the duduk player Vano Mkrtychyan and the piano player Karen Mirzoyan, also sounded during the event.

The Head of the Diocese of the Armenian Apostolic Orthodox Church in Georgia, His Grace Bishop Vazgen Mirzakhanyan blessed all the partici-

Continued on page 4

Genocide: A Joint Commemoration Armenia, Cambodia, Darfur

WATERTOWN, MA -- On Sunday April 21, the Armenian Museum of America will present a Joint Commemoration of the Armenian Genocide, the Cambodian Genocide, and the ongoing Genocide in Darfur.

The Armenian Genocide provided a blueprint for many other Genocides of the 20th century; only the victims are different. Armenian-Americans understandably focus each April on commemorating the Armenian Genocide. Recognizing that our Genocide is a forerunner for countless other Genocides, we share the pain from all Genocides, and each year we commemorate with other victim groups.

This year's joint commemoration will feature talks by Mr. Kowith Kret, a survivor of the Cambodian Genocide by the Khmer Rouge, Mr. Eric Cohen, president of the Massachusetts Coalition to Save Darfur speaking on the

ongoing crisis in the region, and Prof. Armen Marsoobian of Southern Connecticut State University on the aftermath of the Armenian Genocide.

An exhibition on the Cambodian Genocide, "More Than A Number", will be on display in the Terjenian-Thomas Gallery on the third floor, and an exhibit on the Genocide in Darfur will be mounted in the Contemporary Art Gallery on the same floor. The museum's permanent Armenian Genocide exhibition is on display on the 2nd floor.

Armenian Genocide Billboards on Display in South Florida and Massachusetts

S O U T H FLORIDA -- During the month of April 2013, Peace of Art, Inc., will be displaying Armenian Genocide commemorative billboards to honor the victims of the Armenian Genocide, calling for recognition and condemnation of the genocide. Peace of Art, Inc. is a nonprofit educational organization that uses the universal language of art to address human concerns and to promote peaceful solutions to conflict.

During the month of April genocide billboards will be displayed in South Florida and the suburbs of Boston, Massachusetts. Paid for by "Individuals concerned about the plight of Armenians," displayed in South Florida are four 14' by 48' Armenian Genocide commemorative billboards on heavily traveled freeways to honor the victims of the Armenian Genocide, and to thank the countries that officially have recognized the Armenian Genocide. The billboards can be seen on I-95 and I-595 in Miami-Dade, Broward and Palm Beach Counties.

In Massachusetts, the billboards will be located in Foxboro, Watertown, and Cambridge. One 10' x 30' digital billboard is on display now on Route 1 in Foxboro, MA, 1/4 mile south of the main entrance to Gillette Stadium and Patriot Place. A second 11' x 27' billboard will be on display on April 1st in Watertown, on Mount Auburn Street in the heart of the Armenian community, close to the Armenian cultural centers and churches. In addition, a third 11' x 27' billboard will be on display on Cambridge Street, near

Lechmere Station, East Cambridge. This area, with high traffic and high visibility, is the gateway between Cambridge, Boston, and Somerville.

The artist Daniel Varoujan Hejinian, president and founder of Peace of Art Inc., said that "with these billboards we are honoring the memory of the victims of the Armenian Genocide, calling upon the international community to recognize the Armenian Genocide, and to condemn the perpetrators. He added, "98 years have passed but the bloody hand prints of the horrible events of 1915 stained the pages of the world history, when 1.5 million Armenians lost their lives."

The 2013 billboard depicts the bloody handprints on the words 'Armenian Genocide' over a black background. Since 1996, Mr. Hejinian has been calling for the recognition of the Armenian Genocide. In 2004 Peace of Art, Inc. began to sponsor the commemorative billboards honoring the victims and calling for the recognition of the Armenian Genocide. This year's message further calls for the condemnation of genocide.

HayastanInfo.net

AGBU and AUA to Help Spark Economic Growth in Karabakh

STEPANAKERT -- The American University of Armenia (AUA) and the Armenian General Benevolent Union (AGBU) have launched a collaborative initiative to help reignite the workforce in the Nagorno-Karabakh Republic.

AGBU and AUA issued the announcement on Wednesday, April 3 during a ribbon cutting ceremony at Stepanakert School #3, attended by Karabakh Speaker of Parliament Ashot Ghouljian, Karabakh Prime Minister Ara Harutyunyan and other government officials. Following the ceremony, AUA hosted two open house events at the school, introducing its graduate, undergraduate and extension programs to the local community.

While in Stepanakert, the AUA and AGBU delegation also visited with Nagorno-Karabakh Republic President Bako Sahakyan, who is a strong proponent for developing Karabakh's education system.

"We are fully aware of what the American University of Armenia brings to Karabakh and I can assure you that we will do everything to support you fully," said President Sahakyan. "More importantly, we will express our thanks and appreciation through our advancement as a result of your work. I believe this will be the best measure of your success."

To achieve this ambitious goal, AGBU has committed \$575,000 over five-years to support a comprehensive Continuing Education Program (CEP) in Karabakh through AUA Extension. CEP will offer six levels of English language instruction and 4 certification tracks in Strategic Management, Executive Leadership, Public Policy Planning & Administration, and Tourism & Hospitality Management.

"Education is key to sparking economic growth and AUA is excited to be working with AGBU to deploy a curriculum that helps create educa-

tional opportunities that translate into university degrees or prosperous careers in Karabakh, Armenia or the world," said AUA President Bruce Boghosian. "Through CEP, AUA Extension will provide quality, continuing education opportunities in Karabakh that enhance career paths, promote higher education, and contribute to sustainable economic development."

AUA Extension will begin offering its CEP courses at Stepanakert School #3 while AGBU builds a new cultural, educational and artistic complex to house this and other programs.

President Sahakyan noted that AGBU is an organization that is an integral part of NKR, and it was foreseeable that AGBU would initiate such a program.

"An exciting new era begins today. The AGBU NKR Campus, when completed, will expand the horizons of the people of Artsakh, provide new opportunities and contribute to the sustainable, economic development of the country," said AGBU Central Board Member Vasken Yacoubian. "The new campus is the natural continuation of AGBU's unwavering support and commitment to the stability and prosperity of Karabakh since 1988."

When construction is complete, the new AGBU NKR Campus will offer a wide range of programs for youth and adults, including training in the creative arts, media, and Internet technologies. These classes will be available to high school and college students, local businesses, entrepreneurs, and government officials.

Through the campus, CEP will offer university test preparatory courses, seminars in management, public speaking, and computer software, as well as workshops on career development, resume writing and interview skills.

Exhibition Entitled "Armenian Golgotha"

Continued from page 3

pants and considered this exhibit and similar events a monument to the innocent Armenian martyrs. Noting the young artists, the Head of Diocese expressed hope for brighter future of Armenia and Armenians.

Merujhan Shaumyan, Chairman of the Union of Armenian Painters of Georgia, and the Chairman of the Young Artist Association of Javakhk Haykazun Karagulyan presented those artists,

whose works had been recognized as the best.

Christina Bagdatsyan was recognized the youngest participant of the exhibition. Lilit Arsenyan was awarded the third place, Ani Kananyan - the second place, and Maryam Tipukhyan took the first place with her canvas "Weeping Woman". The residence of the Diocese of the Armenian Apostolic Church in Georgia awarded them with cash prizes.

The exhibition will run until April 30.

Meridianian Students' Impressive Achievements in the LA County Science Fair and AESA Armenian Olympiad

Meridianian School is proud to announce that all nine students who participated in the LA County Fair on March 21-23, 2013 won awards. Nicholas Haroutiounian, 6th grade student, was among the finalists and received the silver medal (2nd place) and monetary award in the Junior General Physics category. Nicholas will advance to the California State Fair on April 15-16, 2013. Houri Anserlian (8th), Levon Avedikian (8th), and Nikita Opel (6th) won Honorable Mention place awards. Nikita was also the recipient of the Science Achievement Award donated by the California Association of Professional Scientists. Daniel Avakian (8th), Hakob Balekyan (8th), Suzy Andakyan (6th), Vana Charkhedian (6th), and Karina Piliguian (6th) received recognition medals.

Meridianian School also participated in the Armenian Science Olympiad organized by the Armenian Engineers and Scientists of America (AESA) on March 10, 2013. Meridianian had four winners: Nicholas Haroutiounian (6th), first place medal and monetary award in the Physical Sciences category; Nanor Bedrossian (6th), first place medal and monetary award in the Life Sciences category; Daniel Avakian (8th), third place medal and monetary award in the Physical Sciences category; and Levon Avedikian (8th), Honorable Mention place medal and monetary award in the Physical Sciences category. The Meridianian School in general and the Science Department in particular is very appreciative of the \$300 awarded to the school, which will be utilized towards the purchase of science materials.

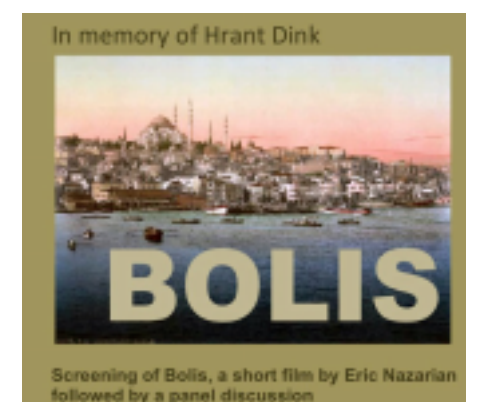
Filmmaker Eric Nazarian to Speak at NAASR May 2

BELMONT, MA -- Acclaimed filmmaker Eric Nazarian will give a lecture entitled "Shattered Screens: Can Cinema Break Taboos About the Armenian Genocide?" and show his short film *Bolis* on Thursday, May 2, 2013, at 8:00 p.m. at the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR), 395 Concord Avenue, Belmont, MA.

Eric Nazarian's 20-minute-long film *Bolis* (2010) tells the story of an Armenian oud musician returning to Istanbul to find his grandfather's oud shop and a family heirloom that disappeared during the Armenian Genocide. *Bolis* was the recipient of the Best Short Film Award at the 14th Arpa International Film Festival in 2011. It has screened in numerous film festivals, including in Armenia, Istanbul, Sarajevo, and Dubai.

In 2012, Nazarian wrote and directed *Occupied Tears*, a 3D and 2D animation music video for Serj Tankian about children in war and the Middle East. He is a fellow of the inaugural cycle of the Fox Writers Intensive at 20th Century Fox Studios and is currently adapting Chris Bohjalian's critically acclaimed novel, *The Sandcastle Girls*, for the big screen.

Eric Nazarian is a screenwriter, filmmaker, and photojournalist. Born in Armenia, he grew up in Los Angeles, graduating with a Bachelor of Arts in Film Production from USC's School of Cinematic Arts. During his student

years, he was a freelance photojournalist covering stories in Southern California and Armenia/Nagorno-Karabakh.

In 2007, Nazarian wrote and directed *The Blue Hour*, his first feature film that premiered in competition at the 55th San Sebastian International Film Festival, going on to win six international awards. In 2008, he received the Academy of Motion Picture Arts and Sciences (AMPAS) prestigious Nicholl Fellowship in Screenwriting for his original screenplay, *Giants*. In 2010, he was invited to participate in *Do Not Forget Me Istanbul*, an omnibus film being produced as part of the European Capital of Culture's Istanbul 2010 program.

More information about this program may be had by calling 617-489-1610, faxing 617-484-1759, e-mailing hq@naasr.org, or writing to NAASR, 395 Concord Ave., Belmont, MA 02478.

ՓՐՈՖ. ՄԱՆՈՒԿ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ:

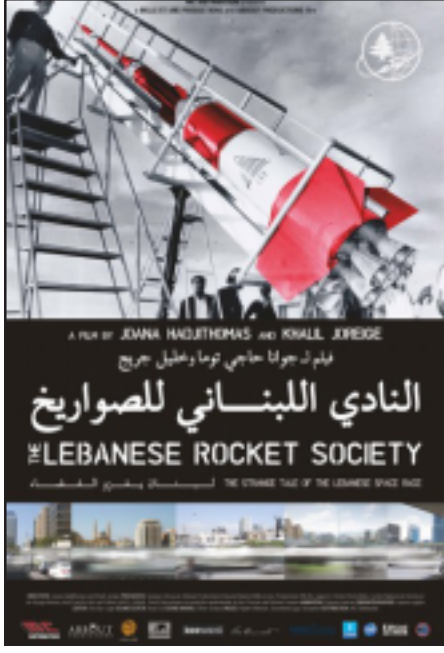
ՀԱՅԿԱԶԵԱՆՆ ՈՒ ԼԻԲԱՆԱՆԸ ԿՐՆԱՆ ԱՐԴԱՐԱՑԻՕՐԵՆ ՊՆԴԵԼ ՈՐ ԳԻՏԱԿԱՆ ՆԿԱՏԱՌՈՒՄՆԵՐՈՎ ՀՐԹԻՈՒՐՁԱԿՄԱՆ ՌԱՅԿԻՐԱՆ ԵՆ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՎԵԼՔԻ ՄԵՋ

Այս տարի կը գուցադիպի հրքի-
նային Միջին Արեւելի մէջ առաջին
գիտական նպատակներով արձակ-
ուած հրքիի 50-րդ տարեդարձին:
Մանուկ Մանուկեան, այդ շրջանին
մաթեմատիկի եւ քննադիտութեան
(physics) ուսուցիչ Պէյրութի Հայկազ-
եան գոլէնի մէջ, 1960 թուականէն
հրքիոններ կառուցած Գիտական
ակումբի ղեկավարն էր:

Ի յիշատակ այս գիտական միջո-
ցառումին, փրոֆեսոր Մանուկեան, որ
այժմ կը դասուանդէ Հարաւային
Ֆլորիտայի Թամպա համալսարանին
մէջ, հակիրճ պատմութիւն մը գրած է
այս ծրագրի պատմականին մասին:
Այս յոբելեանը մեծ յուզում եւ ոգե-
ւորութիւն յառաջացուցած էր Միջին
Արեւելեան տարբեր երկիրներու
մէջ: Ֆրանսելիքանեան ֆիլմարտադրիչներ վաւերագրական ֆիլմ մը
արձակած են՝ նշելու համար (այդ շրջանին տակաւին) Հայկազեան գոլէնի
Հրքիոյին Ընկերութիւնը (Haigazian College Rocket Society (HCRS): Այս
տարուան գարնան, HCRS մասնակցեցաւ Տուպայի մէջ կայացած Շարժայի
երկամեայ արուեստի փառատօնին՝ շեշտը դնելով հրքիոններու խաղաղ
օգտագործման վրայ, մինչ հրքիոններու մասին յօդուածներ հրատարակ-
ուեցան «New Scientist» ամսագրի եւ Միացեալ Թագաւորութեան «The
Guardian» թերթին մէջ, ինչպէս նաեւ, «Huffington Post»-ի մէջ. Cedar 4
յոբրոյնուած հրքիոյի մանրակերտ կրնօթիմակ մը այժմ կանգնած է
Հայկազեան համալսարանի մուտքին:

Ստորեւ կը ներկայացնենք փրոֆեսոր Մանուկ Մանուկեանի եւ անոր
կողակից ժողովի հետ մեր աշխատակցուհիներէն Նազելի Էպեան-
Նալպանտեանի կողմէ «ԱՐԱՐՍ» օրաթերթին համար կատարած
հարցազրոյցը՝ Lebanese Rocket Society փաստավաւերագրական ֆիլմի
Լիբանանեան անդրանիկ ցուցադրութեան առթիւ Պէյրութ գտնուած
միջոցին, տօնախմբելով CEDAR հրքիոններու արձակման 50-րդ ամեակը:

ՀԱՐՅՈՒՄ. _ Դուք կը հանդիսա-
նաք Հայկազեան Համալսարանի
Հրքիոյին Ընկերութեան հիմնադի-
րը եւ անոր տօնին կանգնող գլխաւոր
մղիչ ուժը: 1961-էն ի վեր մինչեւ այ-
սօր՝ վերսիջելու համար Հայկազեան
համալսարանի այս եզակի նուաճու-
մը ոչ միայն Լիբանանի կորուած-
քով, այլ ամբողջ շրջանի:

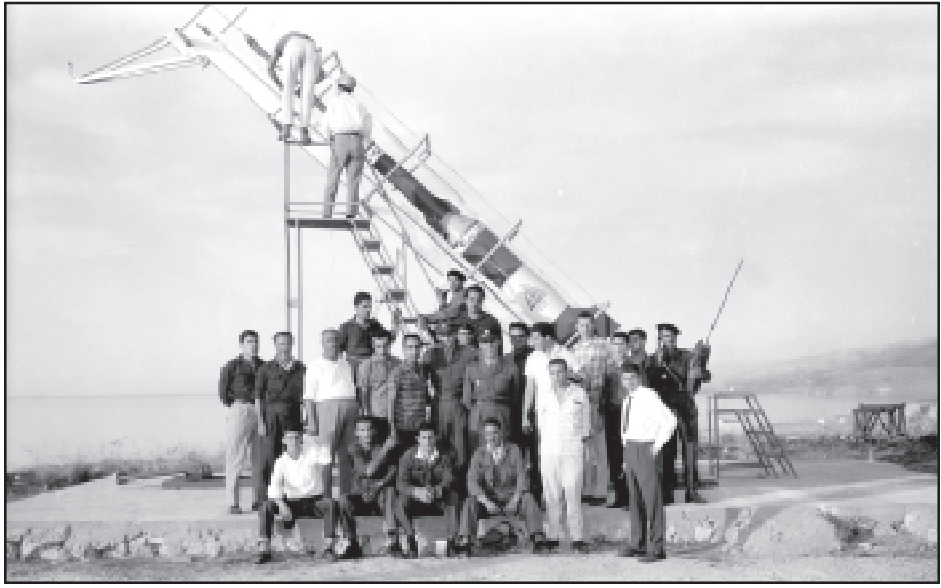
ՊԱՏԱՍԽԱՆ (Մ.Մ.)_ Կը հա-
ւատա՞ք, ես ալ զարմացած էի, երբ
փաստավաւերագրական ֆիլմի բե-
մադրիչներ եւ արտադրիչներ ժո-
ւաննա Հաճի-Թոմաս, խալիլ ժրէյշ
հետ կապ հաստատեցին եւ փա-
փաք յայտնեցին վերականգնելու
յիշողութիւններս եւ անոնց ման-
րաման պատմելու իմ յուշերս՝
Հայկազեանի Հրքիոններու մասին:

**Կը հաւատա՞ք, Հայկազեան
համալսարանի արձակած Հրքիո-
ններու թեմայով լիբանանեան փոք-
րիկ դրոշմաթուղթ մը պատճառ
եղած է, որ անոնք արձակեն խիստ
գոհացուցիչ արդիւնքով այսպիսի
հոյակապ ծրագիր մը, որ պահ մը
մեզ վերադարձուց մեր 50 տարի-
ներ առաջ երազած երազի վերա-
կենդանացման, որուն մէջ մեծ դեր
ունի նաեւ լուսանկարիչ Հերի Գուն-
տաքեան:**

**Հրքիոններու գիտութեան հան-
դէպ կիրքս սկսած է շատ կանուխ
տարիքէն, երբ ես Սուրբ ճորճ
դպրոցի ուսանող էի Երուսաղէմի
մէջ, իմ ծննդավայր հայկական
հատուածին մէջ: Իմ փայտէ զբա-
սեղանս ծածկուած էր դէպի լուսին
թռչող Հրքիոններու փորագրու-
թիւններով:**

**1959 թուականի ամրան, իմ
երրորդ տարին էր Օսթըն շրջանի
Թեքսաս համալսարանին մէջ:**

**Քլիվլենտի մէջ կ'աշխատէի
Republic Steel բեռնատար ընկե-
րութեան մէջ, երբ աշխատողներ
գործադուլ կատարեցին եւ ես մի-
նակ մնացի այդ աշխատանքին
մէջ: Ահաւասիկ այդտեղ որ ես
նախագծեցի եւ շինեցի իմ առաջին**

անոնց խրախուսել՝ շարունակելու
իրենց ասպարէզը մաթեմատիքա-
յի, ճարտարագիտութեան եւ գի-
տութեան ճիւղերով: Ես ի սկզբանէ
շատ յստակօրէն շեշտադրեցի, որ
նախագիծը ուղեւորական նպատակ-
ներով չէ, որքան ուղեւորութիւն
մը Հրքիոյին գիտութեան գաղտ-
նիքներուն ընդմէջէն: Անդամներու
հետ հանդիպումներու ընթացքին
մենք պարբերաբար կը քննարկե-
ինք Հրքիոյին ձեւաւորումն ու
թռիչքներու մաթեմատիքան:

Յաջորդ քայլը պէտք է ըլլար
անշուշտ Հրքիո շինելը, Հրքիոյ
յին վառելիքով: Սակայն նկատի
առնելով Հրքիոյին վառելիքի
վտանգները, մեր նախնական փոր-
ձերը կատարեցինք գոլէճէն շատ
հեռու՝ Հրայր Քէլէշեանի ընտանի-
քին պատկանող հողատարածքի մը
վրայ: Մի քանի անցաջող փորձերէ
ետք մենք կատարելագործեցինք
Հրքիոյին վառելիքի գործածու-
թիւնը եւ օդ արձակեցինք փոքրիկ
45 սմ. երկարութեամբ Հրքիո մը,
որ... ինկաւ չունական եկեղեցոյ մը
շրջափակէն ներս, մեծ զարմանք
պատճառելով եկեղեցոյ մէջ
գտնուող հաւատացեալներուն:

Կրնամ ըսել, որ Հայկազեան
գոլէճի մէջ յուզումները վարակիչ
էր: Ապրիլ 1961-ին, մենք պատ-
րաստած էինք արդէն 1,75-մետր-
նոց Հրքիո մը եւ հրաւիրած ուսա-
նողական ամբողջ կազմը՝ ականա-
տես ըլլալով արձակման: Մենք
ընտրեցինք Այն Սատէի շրջանի
Քչակի տարածքը այս ցուցադրու-
թեան համար: Հակառակ յաջողու-
թեամբ իրականացած Հրքիոյի, որ
հասած էր մօտ 1000 մետր բարձ-
րութեան վրայ, սակայն մեր նախ-
նական ուղղորդիչը Հրքիոյ ար-
ձակեց մեր նախատեսածին հակա-
ռակ ուղղութեամբ: Այս դէպքն է,
որ ստիպեց լիբանանեան կառավա-
րութեան՝ վերահսկելու մեկնարկի
վայրերը: 1961-ի Մայիսին, նմա-
նատիպ երկրորդ Հրքիո մը արձա-
կեցինք Սանինին: Ասիկա արդէն
հատեց 2,300 մետրի սահմանները:

Բաղդատականի համար նշեմ,
որ 1961ի Յուլիսին էր, որ Իսրայէլ
արձակեց իր առաջին Հրքիոյը,
հետեւաբար Հայկազեան գոլէճն ու
Լիբանանը ընդհանրապէս կրնան
արդարացիօրէն պնդել, որ առա-
ջինն են, որոնք Միջին Արեւելքի
մէջ սկսած են Հրքիոյին արձա-
կումներու անշուշտ գիտական նկա-
տաւորւմներով:

Ես շատ սպաւորուած էի HCRS-ի
անդամ ուսանողներու քրտնաջան
աշխատանքով եւ ցուցաբերած նուր-
բութիւնով: Հայկազեանի բազմաթիւ

այլ ուսանողներ նոյնպէս շջակցե-
ցան մեզի, խառնելով Հրքիոյին
վառելիքի բաղադրիչներ եւ ներ-
կայ գտնուելով արձակման ձեռ-
նարկներուն:

Այս յաջողութիւններէն ետք
որոշեցի փորձարկել բազմափուլա-
յին Հրքիոններ: Մենք մշակեցինք
համակարգ մը, որուն միջոցաւ
թռիչքի ընթացքին պէտք էր
առանձնանային Հրքիոյի առաջին
եւ երկրորդ հատուածները:

1961-ի Սեպտեմբերին, լիբա-
նանեան բանակի հրամանատար
Ուեհպէի ներկայութեամբ եւ հսկո-
ղութեան տակ մենք յաջողութեամբ
արձակեցինք երկու հատուածով՝
2,85 մետրնոց Հրքիո մը, որ
կոչուեցաւ Cedar 2: Առաջին հատ-
ուածը ունէր 10 սմ. տրամագիծ,
խակ երկրորդը՝ 7.5 սմ. տրամագիծ:
Հրքիոյը հասաւ շուրջ 2500 մետր
բարձրութեան:

1961 թ. Օգոստոսին, Լիբանա-
նի նախագահ Ֆուատ Շհեպ HCRS-ի
անդամները հանդիպումի հրաւի-
րեց իր մօտ եւ պաշտօնական ըն-
դունելութեան մը ընթացքին շնոր-
հաւորեց մեզ: Յետագային, Լիբա-
նան հրապարակեց դրոշմաթուղթ
մը, ի յիշատակ CEDAR Հրքիոննե-
րու շարքի արձակումներուն:

Նախարար էմիլ Պուսթանի
իր կարգին շատ մեծ ղեկավարութիւն
ցուցաբերեց մեր նախագիծին, իսկ
իշխանութիւնը մեզ առաջարկեց
ֆինանսական օգնութիւն, ինչպէս
նաեւ բանակի արհեստանոցը՝
Հրքիոններու կառուցումը շարու-
նակելու համար:

Մեր փորձարկումները եւ գոր-
ծունեւորութեան ընթացքը զրաւեցին
լիբանանեան եւ թէ՛ օտար լրատ-
ուամիջոցներու ուշադրութիւնը,
այդ շարքին նաեւ յօդուածներ
ամերիկեան թերթերու մէջ:

Պատկերասփիւռային եւ ձայ-
նասփիւռային հարցազրոյցներէն
ետք բազմաթիւ դեսպանութիւն-
ներ հետաքրքրութիւն ցուցաբերե-
ցին մեր աշխատանքներուն, մինչ
մեզ այցելեցին Ա.Մ.Ն.ի եւ Խորհր-
դային Միութեան մշակութային
կցորդներ եւ ես հանդիպում ունե-
ցայ նաեւ Ա.Մ.Ն.ի հիւպատոս Փոր-
թրի հետ: Թէեւ ստոյգ չեմ կրցած
փաստել, որ օտարերկրեայ գործա-
կալներ մեզ կը դիտարկէին, սակայն
քանի մը անգամ նկատած եմ, որ
զրաւեցանք մեր վրայ գտնուած նշում-
ներու թուղթերս խառնուած են:

1962ի ամրան որոշեցի վերա-
դառնալ Թեքսասի համալսարան՝
շարունակելու ուսումնառութիւնը:
Մինչ այդ

ԶՈՒԱՐԹՆՈՑ ՏԱՃԱՐԻՆ ՍԷՋ

«Այս տաճարին մէջ, ո՛վ Տէր, աղօթեցի՞նք անո՞նք որ Իրենց ցաւի ծուխին խառն՝ հրնուանքի բո՛ց մ՛ուռնէին»:...

Վ. ԹԵՔԷՆԱՆ

ԱՐԱՄ ՍԵՓԵԹՅԱՆ

«**ԶԱՅՆ ԵՒ ԼՈՅՍ**»ը արդի ժամանակներու գեղարուեստական բարձրագոյն մակարդակովը մեզի կը պարզեւէ պահեր ու խոհեր: Հոգեկան այդ վայելքն է, որ կը յամենայ ինձմէ ներս, անոր կրկնօրինակին մէջ գտնելով շարունակութիւնը գեղարուեստական այդ պահերուն:

Յաճախ, այդ մտածումն իսկ, որմէ երբ կ'այցուիմ ենթագիտակցաբար, ա՛յդ «շնորհ»ը կ'ընդունիմ մեծագոյն շնորհակալութեամբ:

Այն ինչ որ «բուրգեր»ը պատմեցին ինձի իրենց անցեալի հրաշալիքները, **ԶԱՅՆԻ** եւ **ԼՈՅՍԻ**

վերացուցիչ գեղեցկութեամբ, ակամայ եւ անզգալաբար, իբրեւ

նի «Եկեղեցին Հայկական»ը սկսաւ գրուիլ Գեղարդայ վանքին ու Զուարթնոցի տաճարին աւերակներուն ուղղուած իր իմաստուն հայեացքին ու սեւեռումին ընթացքին... Իր «Մէկ- Հատիկ»ին անվերադարձ կորուստէն առաջ... երբ կ'աղօթէր այնտեղ ծնրադիր ու թախծադէմ այդ փլած տաճարին մէջ:

Զուարթնոցի խորհուրդը, անիմանալի՝ ապրում մը՝ որ լեզու տուաւ դարերու մունջ պատմութեան: Վերականգնեց Եկեղեցին Հայկականը իր փրատակներէն, կաթողիկէն ստացաւ իր երկնասլաց տեսքը, որուն պատերը ցնցուեցան վերստին, բայց այս անգամ՝ մեր աղօթքներէն ալեխուով: Յնցուեցա՛ւ նաեւ Աստուած, երբ բանաս-

Զուարթնոցի տաճարի (7-րդ դար) աւերակները

մօտենայ գլխահակ՝ այդ սկիհէն հաղորդուելու մեր անցեալին հետ, եւ ան, մտածելով նաեւ մեծ ծովանկարիչին «Իններորդ ալիք»ին մասին, բանաստեղծին ալեկոծ ծովուն դիմաց գտնուող խաղաղ նաւահանգիստն է, որ պիտի նկատէ, «Յուրտ գիշերին՝ հուր եւ բոց», ու քիչ մը հեռուն պիտի երեւին շարականի գետին մօտ շուշանները՝ որ կը ծաղկին, ինչպէս՝ մեր հարսնացուներն ապագայ:

Ու հարց կու տամ մտովի բոլոր այն քար ու քանդակներուն, ցո՛յց տալ մեզի դէպի երկինք բարձրացող գաղտնի ճամբաները: Թող մեր մտածումները սուրան աջ եւ անեակ, առնեն ձեւ ու մարմին, հագնին զրահանդերձ փայլուն, ըլլան խաչերը՝ դաշո՛յն, իսկ գանգակները բոմբիւն՝ իբրեւ երգը յաղթութեան, դառնայ լսելի մեր Անլուելի Զանգակատունէն: Յովհաննէս Այվազովսկիի «Իններորդ

ալիքը» Զուարթնոցի տաճարին համալիրը եղաւ ուխտատեղի մտածումներուս: Քար ու քարայր վերածուեցան բարձր բերդին հաւատքի եւ վարագոյրը բանուած՝ եղաւ հանդիսարանը մեր ցեղային դարաւոր երազներուն: Քար ու քարայր, ժայռաբեկորներու վրայ եղան քերթուածներ՝ քանդակուած իբրեւ պատգամ մեր սերունդներուն ապագայ:

Չայն եւ լոյս վերամիացած, քերթուածին տուին յաւերժութիւնը խորքին, գեղեցիկ ու վսեմ:

Հեռաւոր տարիներու խորքէն, կը լսեմ բանաստեղծին Լ՛ՐԼԸ Չայնը, բայց խօսուն ու կենդանի:

Ու Զուարթնոց տաճարը կը վերածուի կրկին բանաստեղծութեան, կ'ըլլայ Եկեղեցին Հայկական ու կը մնայ մեր ժողովուրդին իբրեւ փառաւոր ու դարաւոր՝ ԲԱՐՁՐ ԲԵՐԴԵՆ ՀԱԻԱՏՔԻՆ:

Գեղարդի վանքը

անանուն չոյց եւ ապրում

խուժեցին ինձմէ ներս, երբ կանգնած Զուարթնոցի Տաճարէն ներս, աւերակներու մօտ իմ նորաւեր հոգիովս, երեւակայեցի մեր Բանաստեղծը, որ 1911ին, իբրեւ ուխտաւոր այցի եկաւ այստեղ, եւ աւերակ տաճարին մէջ մտովի՝ երկնեց տողերը իր «Զուարթնոց»ին: ... «Այս տաճարին մէջ, ո՛վ Տէր...» ես ալ անաւասիկ կը կանգնիմ լուռ եւ ամփոփ, ու կը մտածեմ անոր հոգիին մասին՝ որ... դողաց վասն մեր եւ բազմաց:

Զուարթնոցի աւերակներու «Համալիր»ին մէջ կը գտնեմ ես իմ էութիւնս: Անոր համահասարակ՝ ժայռանիստ Գեղարդն է, որ... պարզ ու խորունկ, մութ ու լոյս քարայր մըն է ընդարձակ, եւ որ եղեր էր ներշնչարանը Բանաստեղծին, երբ իր այցէն տասնեակ տարիներ ետք կը յօրինէր ան տողերը իր «Եկեղեցին Հայկական» նկարչագեղ անկրկնելի քերթուածին:

Կը շարունակեմ մնալ Զուարթնոցի աւերակներու շրջագիծէն ներս: Իւրաքանչիւր քար ու քանդակին Զուարթնոցի տաճարը «վերակառուցուած» մէջ անոր, կը զգամ ջերմութիւնը մեր պապերուն մաքուր Թորոս Թորամանեանի կողմէ քրտինքին հետ, նաեւ իր ուղիւր բոսոր արեան, որ շողախեր էր հիմքերը՝ բարձր բերդին մեր հաւատքին: Ու կը մտածեմ հրաշալի այն պահին մասին, երբ քերթուածը կը յօրինուի բանաստեղծին միտքին մէջ, ու կը հաւատամ ի՛մ իսկ ենթադրութեանս, որ Թէքէեա-

տեղծին ճենճերող սիրտը, ի տես մեր ժողովուրդին ապրած «Կէս Գիշեր»ին, կենդանի նահատակութեանը մեր կոմիտաս-աղամահդ երգին, լսեց բանաստեղծին բողբոջը որ կ'ըսէր ուժգին՝ «Մեզ դժոխք դրկէ անգամ մ'ալ»:...

Ես այս քերթուածէն քանի մը տող արտասանեցի նաեւ ծնրադիր՝ Զուարթնոց տաճարին աւերակներու վրայ:

Սակայն, իրօ՞ք Թէքէեանին գրիչը կը ստորագրէր գայն, երբ իր հոգեկան խաղաղ մէկ պահուն, ան մեզի կը յանձնէր դարերուն, կը յանձնէր նկարչագեղ այն՝ «Վարագոյրը բանուած, որուն ետեւ սկիհին մէջ կ'իջնէր ի՛նքը՝ Աստուած, որուն առջեւ գլխահակ կու գար իմ ազգս ամբողջ, որպէսզի հաղորդուէր անցեալին հաց ու գինիով կենսառողջ»:

Պաստաւը աւարտած է: Այն ինչ որ արտագրեցի ես ալ՝ աչքս գոց կը տեսնէի ծննդավայրը հոգիիս, ու պահ մը կ'երեւակայէի Զուարթնոցի համալիրը, որ ըլլար այն մնայուն թանգարանը, բաց երկնքի տակ, ինչ որ է՛, անտարակոյս, ուր մեծադիր ժայռի մը վրայ փորագրուէին կամ քանդակուէին Թէքէեանի «Եկեղեցին Հայկական» այս քերթուածին բոլոր տողերը, ամբողջը եւ առանց մեկնաբանութեան: Տարբեր հարց, եթէ արուեստագէտ այլ հոգի մը, եղբայր ու հաւասարապատիւ, կարենար որմնանկարով մը խորհրդանշել հմայքը այս քերթուածին: Վստահ եմ, մեզի պէս ան ալ պիտի

MOTHER'S DAY
Dinner Dance

Presented by
Homenmen Ladies Auxiliary

Saturday, May 11, 2013
Garo Soghanalian Hall • 8:30 p.m.
1060 N. Allen Ave., Pasadena

Donation \$35.00

For reservations, please contact:
Lena 626-485-6434 or Karine 818-324-0574

ՆՈՐ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ԴՅՆ
 «ԻՆՉ Է ԳՐՈՒԵԼ ԻՐԱՆՈՒՄ ԶԱՅՈՑ
 ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ»
 (ՅԵՂԻՆԱԿ՝ ԱՐՄԻՆԷ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ-ԳՈՒՆՏԱԳՃԵԱՆ)

Ա. ՄԱՀՄԵՐԷՅԵԱՆ

Այն օրերուն, երբ 2012 տարին կը պատրաստուէր մայր մտնել, Երեւանի «Լուսաբաց» հրատարակչատունէն լոյս տեսաւ Արմինէ Կարապետեան-Գուստազեանի «Ինչ է Գրուել Իրանում Հայոց Ցեղասպանութեան Տարիներին» հատորը, որ ուշագրաւ հրատարակութիւն մըն է եւ նոր ներդրում մը՝ Հայ Դատի աշխատանքներու ծիրին մէջ։

Մասնագիտութեամբ քիմիագէտ, սակայն հոգիով ու խորքով մեզ տագնապեցնող հարցերու հետամուտ Արմինէ Գուստազեանը վերջին տարիներուն ձեռնարկած է ուսումնասիրական աշխատանքի, եւ ահա, ընթերցողին ու Ցեղասպանութեան ծախքերով հետաքրքիրներուն կը ներկայացնէ եռալեզու հատոր մը: Նախորդ գործը լուսարձակի տակ առած էր պատմական պայմաններու բերումով քիչ քննարկուած վէճը մը՝ ստալինեան տարիներուն հայրենադարձներուն վիճակուած տառապանքները. «Հայրենադարձների Բռնաճնշումները Ստալինեան ժամանակաշրջանում» հատորը (2010) վաւերագիրներու պեղումով ու մէկտեղումով կազմուած գործ մըն էր. երկրորդը լուսարձակը կը կեդրոնացնէ Ցեղասպանութեան մասին վկայութիւններու վրայ: Խորագիրէն իսկ կարելի է հետեւցնել, թէ հատորը կը բովանդակէ մամուլէն քաղուած պատմական փաստեր, ինչպէս նաեւ յուշագրական գրութիւններէ քաղուած բաժիններ:

Հատորը, որ կը տարածուի 260 էջերու եւ յաւելուել էջի մը վրայ, բաժնուած է երեք գլխավոր մասերու, որոնցմէ իւրաքանչիւրը քաղուած նիւթերը կը ներկայացնէ հայերէնով, անգլերէնով ու պարսկերէնով:

Հեղինակը հատորը կը բանայ բացատրական յառաջաբանով մը (հայերէն, անգլերէն ու պարսկերէն), ուր լուսաբանութիւն կու տայ հատորի արարման պատճառներուն մասին: Այնուհետեւ, քաղուած քերտէրը կը մարմնակերպէր երկու գլխավոր բաժիններով. առաջին բաժինին մէջ տեղ գտած են իրանեան մամուլէն քաղուած եւ առաւելաբար օրուան լուրերէն մէջբերուած գրութիւններ: Այս տեղեկութիւնները չեն սահմանափակուած նոյնիսկ Ցեղասպանութեան տարիներով, այլ կը տարածուին 1904էն մինչեւ 1920 տարիները: Տարբեր օրաթերթերու մէջ տրուած լրատուական տեղեկութիւնները վկայութիւններ են՝ կազմակերպուած ու միտումնաւոր ջարդերու, հալածանքներու եւ բռնի տեղահանութեան շարունակական ջարդերու մասին:

Եռալեզու ըլլալու հանգամանքը այս հրատարակութեան կու տայ միաժամանակ այս երեք լեզուներուն ծանօթ ընթերցողներու լայն զանգուածի մը համար լուսարձակը մը: 260րդ էջէն ետք կատարուած մէկ էջնոց յաւելումով, հեղինակը կարճ բացատրութիւն մը կու տայ, թէ ինչու Ցեղասպանութեան մէջ թուրքիոյ պետութեան պատասխանատուութիւնը պէտք է նուազագոյն չափով նօսրացումի ենթարկել՝ ոճիւրի մէջ անոր իրեն մեղսակից յառաջ բերելով գերմանները, անգլիացիներն ու հրեաները: Լուսարձակի տակ կը բերուի այն իրականութիւնը, որ հայութեան հայրենիքին բռնագրաւումն ու ժողովուրդին բնաջնջումը հետապնդող թուրքիան 1915էն շատ առաջ որդեգրած էր հակահայ քաղաքականութիւն:

ՓՐՈՖ. ՏԱՆԸՆՏ ՄԻԼՐ ՊԱՐԾԱՆՔ ԶԱՅԵՐՈՒՄ
 ԹԱՆԿԱԳԻՆ ԶԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆ ԶԱՅՈՑ
 ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԶԱՅ ԴԱՏԻ

Ա.Զ.ՆԻՒՄԱՀԱԿԻ ՊՐՈՒՆՍՈՒՋԵԱՆ

Բացառիկ եւ աննախընթաց դասախօսութիւն մը՝ Հայկական Ցեղասպանութեան 98րդ ոգեկոչման սեմին: Քրեանթա Հովիտի Հայց Առաք. Ս. Եկեղեցւոյ Դաստիարակչական Ցանձնախումբի նախաձեռնութեամբ, Կիրակի, Մարտ 10, 2013ին, ժամը 1:00ին «Կրօնքի Դերը եւ Ազդեցութիւնը Բուժելու՝ Ցեղասպանութենէն Վերապրողներուն» անգլերէն լեզուով դասախօսութեան տպաւորիչ նիւթն էր Փրոֆ. Տանընտ Միլըրի հարաւային Փալիֆօրնիոյ Համալսարանի Կրօնքի եւ Քաղաքային Մշակոյթի Ամպիոնի Տնօրէնին:

Փրոֆ. Միլըր, բժախնդրութեամբ վեր առաւ Հայկական Ցեղասպանութիւնը եւ կրօնքի կարեւորութիւնը, կեդրոնանալով յատկապէս կրօնքի դերին եւ ազդեցութեան՝ որպէս բուժում վերապրողներուն: Մասնաւորապէս կեդրոնացաւ թրոմայի մասին (Trauma: Post Trauma Stress Disorder, PTSD) խանգարում՝ յուսահատ եւ ուժգին աղետէ մը ետք: Այս վիճակը կը յաջորդէ Ցեղասպանութենէն վերապրողներուն՝ որոնք իրենց հաւատքը կը կորսնցնեն կրօնքի՝ թէ Աստուած ո՛ւր էր, ցեղասպանութիւն, կրօնք եւ բուժում, բարդ նիւթ մըն է եւ վերապրողները հարց կու տան կրօնքի դրական թէ ժխտական գոյութեան իրողութեան տուեալները:

Սեւ լու գեղասպանութեան եւ տեղահանութեան մասին: Նոյնիսկ ոչ հայ միսիոնարներ վտանգի են թարկուած են եւ կորսնցուցած իրենց կեանքը: Աղէտեալներ նաեւ ապաստանեցան թուրք ընտանիքներու մօտ եւ հետեւաբար կորսնցուցին հայ լեզուն եւ քրիստոնէութիւնը: 20րդ դարու 3րդ ցեղասպանութիւնը տեղի ունեցած է Րուանտայի մէջ 1994ին՝ 100 օր տեւողութեամբ, 800,000 թուցիներ, հուլիսի ցեղախումբի զոհերը եղած են: Յաւալին այն է թէ 800,000 զոհերուն 50% սպաննուած կամ հրկիզուած են եկեղեցիներու մէջ, զարմանալի երեւոյթ է թէ երկու կողմերն ալ դժբախտաբար քրիստոնէաներ էին, այդ պատճառաբանութեամբ թէ թուցիները լքուած են Աստուծոյ կողմէ եւ անշուշտ հետեւաբար աներեւակայելի տառապողներ եղած են թրոմայով:

Որովհետեւ վերապրողներ ականատես եղան դառն եւ անխիղճ ոճիւրներու, տառապեցան անհելի եւ գգայացուց ճշգրտապէս վիճակներ... սպանդ, չարչարանք, առեւանգում եւ հետեւաբար այս վիճակները անմոռանալի հետքերով իրենց աւօրեայ հոգեվիճակին անբաժանելի մաս կազմեցին: «Survivors: an Oral History of the Armenian Genocide, with Lorna Touryan Miller, University of California Press, 1993» գրքի բոլոր 100 վերապրողներուն հարցազրոյցները կը բնորոշուին սոսկալի յուզումով, անսահման վախով եւ բարկութեամբ, մերժելով եւ փախուստ տալով նոյնիսկ յետագարձ ակնարկով մը լինել անցեալի անտանելի դէպքերը երբ մանաւանդ կիներ կորսնցուցած էին իրենց պատիւն ու արժանապատուութիւնը... եւ վերջիչելով ահաւեր իր անցուղիները նաեւ իրենց հարգատենքը կորուստով, վարակիչ հիւանդութիւններով եւ սովի հետեւանքով: Trauma-ն անկասկած փոխանցուած է նաեւ երկրորդ եւ երրորդ սերունդներու, բայց ժամանակը ունեցած է իր ազդեցութիւնը՝ որոշ չափով նուազեցնելով իրենց տառապանքը՝ բուժումի առաջնորդելով:

2001ին փրոֆ. Միլըր իր տիկնոջ Լորնա Դուրեան Միլըրի հետ հրատարակած են Համազումարի Րուանտայի մէջ, կազմակերպող պատասխանատուն հարց տուած է տիկ. Լ. Դ. Միլըրին իր ընտանիքի վերապրողներուն մասին, ուրեմն տիկ. Միլըրի մօր ընտանիքին միայն կէսը վերապրած են իսկ հայրը եւ հօրաքոյրը վերապրած... Իմանալով Րուանտայի համազումարի մասին թրքական իշխանութիւնները ձգտած են խեղաթիւրել Համազումարի որոշումները, իրողութիւնները եւ արդիւնքները:

Տեղահանութենէն անմիջապէս ետք բողոքական միսիոնարներ 200 որբանոց հաստատած են թուրքիոյ տարածքին բուժումի, նպաստի եւ օգնութեան ջանքերով՝ տեղահանուած մանուկներու, պատանիներու, այրիներու եւ անտունիներու: Իրենց նպատակն էր հաստատ եւ հանգիստ կեանք ապահովել աղէտեալներուն ներշնչելով հաւատք եւ յոյս:

Փառաւոր եւ շատ հետաքրքրական բոլորիս յուզող դասախօսութենէն ետք բեմ հրաւիրուեցան խօսելու Արտա եւ Տօրիս Մելքոն-Վանքերով:

Ապա որբանոցները կը փոխադրուին Լիբանան եւ Արարի: Թուրքիոյ մէջ տեղահանուողներ արգիլուեցան արտադրուելու, խօսելու ցեղասպանութեան մասին:

Մեծածառակներու եւ մանուկներու Բայրոզիաքոյի բոժում: Գլխացու, վզի, մէջքի, յօդային եւ մկանային ջարդեր: Բնաշարժի վթարի հետեւեցող պատճառով վնասուածներու բուժում: Չոր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է

833 W. Glenoaks Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

Dr. Missak Ekmekdjian
Chiropractor

Dr. Anahid Ekmekdjian
Chiropractor

Մեծածառակներու եւ մանուկներու Բայրոզիաքոյի բոժում: Գլխացու, վզի, մէջքի, յօդային եւ մկանային ջարդեր: Բնաշարժի վթարի հետեւեցող պատճառով վնասուածներու բուժում:

ԿԻՆԵՐՈՒՆ ՊԱՂՈՒԹԵԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ ԶԱՐԳԱՑԱԾ ԿՈՂԱԿԻՑԻ ԵՒ ՀՈԳԵԲՈՅԺԻՆ ՄՕՏ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ

Կարգ մը կիններ սեռաչին յարաբերութեան նկատմամբ բացասական հակազդեցութեան կը տառապին: Անոնց եւ հաճոյքի զգացումներն միջեւ կը կանգնի հաստ պատ մը, զոր շրջանցելը դժուար կ'ըլլայ: Անոնց մարմինները կը խորթանան հաճոյքին, սեռային յարաբերութեան բոլոր հանգրուաններուն ընթացքին:

Անոնք, հետեւաբար, գիտականօրէն դասուած են «պաղ» երուշարքին: Բժիշկներ այս պաղութիւնը մեծամասնութեան մօտ կը տեսնեն որպէս դաստիարակչական-հոգեկան կառուցուածքի արդիւնք, մինչ նուազ տոկոսով կիներու պարագային այդ մէկը օրկանական հարց կրնայ ըլլալ:

Պաղութիւնը հիւանդագին վիճակ մըն է, մանաւանդ կիններուն մօտ, որոնք կ'ապրին «պաղ» աշխարհի մը մէջ եւ իրենք գիրենք անհոգ կը գտնեն, իրենց զգացումներուն վրայ կղպած, որքան ալ ազնիւ, քաջալերական եւ զբաւելի ըլլայ կողակիցին վերաբերմունքը:

Ի՞նչ է պաղութիւնը: Ընդհանուր նկարագրութեան մէջ այդ կը նշանակէ սեռային յարաբերութեան հանդէպ փափաքի ամբողջական չզոյւլութիւն: Բժիշկներ, այս վիճակէ տառապող կնկան մօտ առաջին հերթին կը փորձեն յայտնաբերել, եթէ անոր ունեցած յարաբերութիւնը կ'ընդգրկէ մարմնային բրտութիւն, մարդոց ներկայութեան արհամարհանքներ, հոգեկան վնասներ, անհոգութիւն, կամ ի պահանջեալ հարկին հոգատարութիւնը չցոյց տալը: Երբ բժիշկները այս հարցումներէն որեւէ մէկը չեն գտներ որպէս պատճառ կնկան պաղ վիճակին, այլ պատճառներ կը փնտռեն, ինչպէս օրինակ համար, եթէ երբէք հեռատեսիլէն դիտած մտերմիկ տեսարան մը կամ խրախճանքի մը ընթացքին սիրային խօսակցութիւն մը որեւէ ցանկութիւն կը յառաջացնէ՞ իր մօտ:

Եթէ այս հարցումներուն ալ բացասական պատասխաններ առնեն, բժիշկները կը վստահանան, որ այս կնկան քով ցանկութիւնը գոյութիւն չունի: Այս է պարզապէս պաղութեան տառապող կարգ մը կիներու, մինչ ուրիշներ ցանկութիւնը կ'ունենան սեռային յարաբերութեան, սակայն ա՛յդ պահուն անոնց մօտ կ'անհետանայ զգացումը:

Այս վիճակին պատճառները կարելի է բաժնել երկուքի՝ օրկանական հիւանդագին եւ հոգեբանական դաստիարակչական: Բազմաթիւ բժիշկներ կ'եզրակացնեն, որ պաղութեան պատճառը հոգեբանական է: Մեր արեւելեան շրջանակներուն մէջ չարաշահումը եւ աղջիկներուն հանդէպ կատարուած մօտեցումը գլխաւոր պատճառներ են, որոնք իրենց բարդ հետքը կը ձգեն աղջկան վրայ հասունութեան շրջանին, եւ որոնք կը դրսեւորուին սեռային յարաբերութեան եւ ընդհանուր առմամբ տղամարդոց հանդէպ վախով եւ հակակրանքով:

Հոգեբանական այլ պատճառներէն են նաեւ կրօնական ըմբռնումը եւ մանկութեան ընթացքին սխալ դաստիարակութիւնը, որոնք կը կեդրոնանան մեղքի եւ ամօթի հասկացողութիւններուն վրայ: Դժբախտաբար, մեր շրջանակներուն մէջ աղջիկ զաւակը կը մեծցնեն սեռային յարաբերութեան հան-

դէպ բարդութի հիման վրայ, սակայն յանկարծ իր պակիին գիշերը ան ինքզինք կը գտնէ այդ արարքը կատարելու ստիպուած: Եւ անկասկած, որ այս իրականութիւնը կ'աւելցնէ անոր բարդութիւնը սեռային յարաբերութեան հանդէպ:

Ծանօթացման եւ նշանտուքի հանգրուանները կարեւոր են, երբ ասպագայի կողակիցները առիթ կ'ունենան անկեղծօրէն, գիտական եւ զգացական առումներով խօսելու իրենց կատարելիք սեռային յարաբերութեան նիւթին մասին: Այս հանգրուանը միջոց մըն է իրար մօտենալու եւ ամէկտուտութեան գործօնը վերացնելու, ինչպէս նաեւ մարդկայնավայել մօտեցումով իրարու հանդէպ ցանկութիւն յառաջացնելու շրջանն է այդ: Այս մէկը պէտք է անպայման պատահի նախքան մէկ երդիքի տակ ապրելու մեծ քայլին ձեռնարկելը:

Գանկութեան տեսակէտէն, կիներ մի քանի տեսակ են. կան, որոնք բարձր ցանկութիւն կը վայելեն, ուրիշներ՝ միջին չափի, իսկ այլ տեսակ մը՝ որոնց մօտ ցանկութիւնը բոլորովին անգոյ է: Առաջին եւ երրորդ տեսակի պատկանողներուն տոկոսը քիչ է:

Գիտակից ամուսին մը օգտակար կը դառնայ իր կնկան՝ ձեռքբերուելու պաղութեան: Տարբերութիւնը շատ մեծ է անգիտակ եւ անփորձ կողակիցի մը, որ մի քանի վայրկեանի մէջ իր հաճոյքը կ'առնէ եւ միւս կողմ կը դառնայ խորքուն քնասլու, եւ ուրիշի մը միջեւ, որ իր կնկան աչքերուն մէջ տեսած զգացումները կ'ապրի: Այս երկրորդ տեսակի գիտակից կողակիցին հետ, ինչպէս նաեւ սեռային հոգեբանի օգնութեամբ վստահ, որ կարելի պիտի ըլլայ գոհացողիչ արդիւնքներու հասնիլ:

ԿԱՆԱՅԷ ԱԲԵԼԻ ԳՐԱԻԻՉ ԵՆ 30 ՏԱՐԵԿԱՆԻՆ, ՏՂԱՄԱՐԴԻԿ՝ 34-ԻՆ

Հանրայայտ «Allure» ամսագիրը Միացեալ Նահանգներու մէջ 2,000 բնակիչներ ընդգրկող ուսումնասիրութիւն մը կատարած է, որուն արդիւնքով պարզուած է, թէ ո՞ր տարիքին կանայք եւ տղամարդիկ իրենք իրենց ակելի գրաւիչ կը համարեն: Ինչպէս կը նշէ «The Telegraph»-ը, կանանց պարագային այդ տարիքը 30-ն է, իսկ տղամարդոց պարագային՝ 34-ը:

Հարցախոյզին մասնակցած կանայք նշած են, որ կանանց ամէնէն զբաւելի տարիքը 30-ն է, 41 տարեկանին կը զգացուին ծերութեան առաջին նշանները, 53 տարեկանին

կանայք կը դադրին իրենց ցանկալարոց համարելէ, իսկ 55-ին արդէն ծեր կը զգան:

Տղամարդոց պարագային պատկերը հետեւեալն է. «Ճակման» շրջանը 34 տարեկանն է, ծերացման առաջին նշանները ի յայտ կու գան 41 տարեկանին, ցանկալարոց վիճակի անկումը՝ 53-ին, եւ ծերութեան զգացողութիւնը՝ 55 տարեկանին:

Հարցումներուն 5%-ը խոստովանած է, որ երիտասարդ երեւալու նպատակով արդէն դիմած է գեղեցկագիտական վիրաբուժութեան օգնութեան:

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐԸ ԿՐՆԱՆ ԱՂԴԵԼ ՈՒՂԵՂԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՆ ԵՒ ՖԻԶԻԲԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Մեր կենցաղը եւ սովորութիւնները, ինչպէս նաեւ մեր սննդականոնը մեծ դեր ունին մեր հոգեկան առողջութեան վրայ, իսկ հոգեկան առողջութիւնը իր կարգին կրնայ ազդել ֆիզիքական առողջութեան վրայ: Որքան առողջ ըլլանք, հոգեպէս այնքան ակելի առողջ կ'ըլլայ մեր մարմինը: Սակայն որքան ընկճուած, ճնշուած կամ ջղային ըլլանք, այնքան վնաս կրնանք հասցնել մեր մարմնին: Երբեմն սակայն, մարմնի վատառողջութիւնը կրնայ իր հետքերը ձգել մեր ներաշխարհին վրայ: Գիտնականներ չափողած են գտնել մարմնի եւ հոգեկան առողջութեան միջեւ կապին միջամտող այլ գործօն մը՝ միջավայրը:

Յայտնաբերուած են միջավայրի ազդանշաններ, ուսման մակարդակը, ընտանիքի եւ առողջութեան միջեւ կապերը: Այս գծով ուսումնասիրութիւնները կը շարունակուին եւ գիտնականներ կը յայտնաբերեն հետաքրքրական սակայն երբեմն մտահոգիչ կապեր

միջավայրի, հոգեբանութեան եւ ընդհանուր առմամբ առողջութեան միջեւ:

Հետաքրքրական է, որ ամերիկացի գիտնականներ հիմնուելով իրենց նորագոյն ուսումնասիրութիւններուն վրայ, յայտարարած են գիշերուան աշխատանքի եւ ձուլանի քաղցկեղի միջեւ կապի հաւանականութեան մասին: Երեք հազար կիներու մասնակցութեամբ ուսումնասիրութիւնը ցոյց կու տայ, թէ գիշերուան մինչեւ առաւուս աշխատող կիներու մօտ 49 առ հարիւր համեմատութեամբ կը բարձրանայ ձուլանի մեղմ քաղցկեղէ տառապելու հաւանականութիւնը: Այս երեւոյթը կարելի է բացատրել այն իրողութեամբ, որ գիշերուան անքնութեան ժամանակ կը պակսի մարմնի մեկայինին հորմոնի քանակը, որ կրնայ յառաջացնել ձուլանի քաղցկեղ: Նախապէս, գիտնականներ յաջողած են կապ մը գտնել մեկայինինի սակաւութեան եւ կուրծքի քաղցկեղի միջեւ:

ՍԱՀԱԿԵԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄԱՅԻՍ 10-Ի ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՕՐՈՒԱՆ ԱՌԹԻԻ

ԾՆՈՐՀԱՆԴԷՍ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ՝

«ՅՈՒՇԱՐՁԱՆ ՈՒՍՈՒՑՁԱՊԵՏ ԲԵՆԻԱՄԻՆ ԺԱՄԿՈԶԵԱՆԻ» ԳԻՐՔԻՆ

Կազմակերպութեամբ՝

Սահակեան Սանուց Միութեան

Գիրքը կը ներկայացնէ՝

ՏՕՔԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

(Գրող եւ խմբագիր)

**Ուրբաթ, 10 Մայիս, 2013
Երեկոյեան ժամը 7:00ից**

**Կլեմտէյի Հանրային Գրադարանին մէջ
222 East Harvard Street, Glendale CA 91205**

Մուտքը Ազատ

Հիւրասիրութիւն

ԱՊՐԻԼ 24

Գարունն է նորից: Հայոց աշխարհում մի նոր գոտարթնոց: Եւ այդ սքանչելի կամարի մէջ մեր խորունկ վիշտն է ամփոփուում, նաեւ: Նորից շրջուում ենք ներսից դէպի դուրս՝ բոլորով, կանչելու, խոկումի, ընդվզումի, բայց ոչ երբեք լռելու:

Հազար ու մէկ խնդիր ունեցող աշխարհը կարծես դանդաղ, բայց հաստատուն ընկալումն ունի՝ իր դէմ կատարուած այդ մեծ ոճիրին:

Արդարութիւն իրօք խոսով է, վիրաւոր, բայց այն չի կարող մեռնել:

Մենք չենք ազատուում ցեղասպանութեան սեւ պատուհանից: Եւ այդ ուրուականից հետապնդողի ծանր ու խուլ մոռնոցով, փորձում ենք բացատրել անընդգրկելին... Այդ ինչպէ՞ս եղաւ հարցը խեղդում է մեզ, անկարող անում: Գարեգին Նժդեհը գրում է. «Ես ճանաչում եմ քեզ, չար բախտի հետ պայքարի մտած անընկճելի ժողովուրդ, խորապէս հաւատում քո մեծ երջանիկ ապագային եւ կարօտով, երկիւղածօրէն համբուրում աշխատանքի մէջ կոշտացած ու սրբացած քո ձեռքը, քո հայրենաշէն ձեռքը»:

Եւ վերածնունդ մեր ճիգի, գիտակցութեան գումարով բրոնզանում ենք՝ որպէս յուշարձան, պին այս աշխարհում, ունայն աշխարհում... Բայց եւ ծաղկի ու մանկան, յոյսի, հաւատի, չնուստանալու, մարդաշինութեան, խօսքի, երգելու, մեռնելուց առաջ մէկ հատ ժպտալու՝ այս հրաշալի, բայց դժուար կեանքում:

ՍՈՒՐՃԸ ԿՐՆԱՅ ԲԱՐԵԼԱԻԵԼ ԻՆՔՆԱՇԱՐԺ ՎԱՐԵԼՈՒ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ ԵՒ ԿԸ ՆՈՒԱԶԵՑՆԷ ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ

Աւստրալացի հետազօտներ կը յայտնաբերեն, որ երկար տեւողութեամբ ինքնաշարժ վարող անձերու մօտ կրնայ նուազիւ արկածներու հաւանականութիւնը, երբ անոնք ինքնաշարժ վարած ժամանակ սուրճ կամ այլ քաֆէին պարունակող խմիչք սպառեն:

Ըստ British Medical Journal ամսաթերթին, քաֆէյինը կ'աշխուժացնէ ջղալին դրութիւնը, որ պատասխանատու է արթուն եւ պատրաստ վիճակին: Արթունութիւնը եւ արագ որոշում առնելը կարեւոր յատկութիւններ են վարորդի մը համար: Սակայն, կարեւոր է անդրադառնալ, որ սուրճը կամ քաֆէինը չեն փոխարիներ քնանալու օգուտները, ինչպէս կը շեշտեն մասնագէտները:

Այս ուսումնասիրութեան մաս կազմած են աւելի քան հազար վարորդներ: Ուսումնասիրութեան ընթացքին, սուրճ պարունակող մասնակիցներուն մօտ 63 առ հարիւր համեմատութեամբ կը նուազի արկած ունենալու հաւանականութիւնը, սակայն երբ անոնց օգտագործած ինքնաշարժները նորոգուած չեն, այս հաւանականութիւնը կը բարձրանայ 81 առ հարիւրի: Հետեւաբար, մի վստահիք սուրճին: Լաւ քնացէք եւ միշտ նորոգեցէք ձեր ինքնաշարժները:

Արեւելքի իմաստուն պոէտը՝ Տագորը նայում է աչքերիս մէջ, թանձր ձայնով կանչում. «Եթէ դու թափառում ես տարօրինակ կածաններով ու գոտարձանում ցանցաւ, անմիտ բաներով գործ չունես երգի եւ խելքի հետ»...

Եւ յուսահատ, քառսի, շփոթի միջից շարունակում է դառնացած. «Դէն եմ շարտում հպարտութիւնս, իմ գիտութեամբ ու կարողութեամբ դատելու, որն է լաւը, որը՞ վատ ես կը փշրեմ իմ յուշերի արտօսալի անօթը, շող տալով արցունքներիս վերջին կաթիլը»... Պատասխանս՝ Եղեռնի զոհերի ապրելու սպանուած իրաւունքն է, որ հազարապատից ծլրաձակել է ամէն մէկին մէջ, եւ դա կրում ենք՝ ուզենք, թէ չուզենք:

Յեղասպանութիւնը մոռացումից, ժամանակից, տարածութիւնից դուրս է, մարդու ընդերքում, խորքում:

Նոյնիսկ արդարի յաղթելու դէպքում, կամ լեռնաշխարհի ամբողջացումով, պէտք է մենք յիշենք:

Այսօր աշխարհի տարբեր կողմերում կառուցուում են յուշարձաններ, յուշելի բաներ, որպէսզի մարդը, միշտ յիշի... իրեն:

Բարձրաձայն ենք նաեւ, մեր ներքին թշնամին չկամութիւնը, անմիաբանութիւնը միշտ է խանգարել, նոյնիսկ կործանել: Այսօր, օրինակ ո՞վ է յիշում Կլենտէյլի յուշարձանի կառուցման անյաջողութիւնը, գրեթէ ոչ ոք:

Այդ ծրագրի ձախողումը նաեւ դաս է...

Յայտնեն նաեւ 2013 թ. Ապրիլ 24ին, առաւօտ 10:00ին հիմնադրուում է Փասատինայի Եղեռնի զոհերի յուշարձանը (Memorial Park, Walnut եւ Raymond փողոցներու խաչմերուկում): Այն կազմակերպել է Փասատինայի քաղաքապետարանը, համագաղութային հայ մարմինը եւ ժողովրդի ներկայացուցիչները: Մենք չենք ուզում, որ կրկնուի Կլենտէյլի ծրագրի ձախողումը, չնայած այդ նոյն, ներքին թշնամին ջանք չի խնայում այդ ծրագրերը օտարելու: Մեր յստակ կեցուածքով, որ հիմնուած է իրաւական դաշտի վրայ, պէտք է բոլորենք այս գործը, ընդառաջ Մեծ

Եղեռնի 100 ամեակին: Հրաւիրուում են բոլորը, անկախ սեռից, տարիքից, ազգութիւնից, դաւանանքից եւ կուսակցութիւնից:

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ
սիրով կը հրաւիրէ ձեզ

Դասախօսական երեկոյի մը
Պիտի դասախօսէ
Փրօֆ. Կարապետ Մումճեան
«Գրիգոր Զօհրապ քաղաքական մարդը» (հայերէն)

Վաւերագրական Տեսաժապաւէնի ցուցադրութիւն
I HATE DOGS
Հեղինակ եւ արտադրութիւն՝ Peđa Holmquist իւր Սուզան Խարտալեանի

Պիտի բանախօսէ
Իւմիդ Գուրդ
Հայոց Յեղասպանութեան Ուսումնասիրութեան պատմագիտութեան թեկնածու՝ Գլարք Համալսարանէն
«Ինչ պատահեցաւ Այնթապի հայերուն: Հայոցտեղահանութեան և ցեղասպանութեան ամբողջյետագիծը»

Երեքշաբթի, Ապրիլ 23, 2013 ժամը 7:00ին
Պոլսահայ Միութեան «Գրիգոր եւ Աւետ Քիրքչիօղլու» սրահին մէջ 19726 Sherman Way, Winnetka, CA 91306

Նոյն օրը պիտի կատարուի մտմավառութիւն, մեր մէկուկէս միլիոն նահատակներուն հոգւոյն

Մուտքը ազատ հիւրասիրութիւն

THE ORGANIZATION OF ISTANBUL ARMENIANS
Cordially invites you to a lecture night
With Prof. Garabet Momdjian
“Krikor Zohrab the politician” (Armenian)

Screening of a documentary film by Peđa Holmquist and Suzanne Khardalian

I HATE DOGS
A lecture will be delivered by
Umit Kurt
Scholar candidate of the Armenian Genocide Studies at Clark University.
What happened to Aintabzy Armenians?
The Whole Trajectory of Armenian Deportation and Genocide in Aintab
Tuesday, April 23, 2013 at 7.00 PM
At OIA “Krikor & Aved Kurkcuglu Hall” 19726 Sherman Way Winnetka, CA 91306

On the same day, a Candlelight Vigil will be held in memory of our 1.5 million martyrs

Free Admission Reception

ՄԻ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻ ՊԱՏՍՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական 6-էն

կանները համակարծիք չեն դրա գտնուելու վայրի առնչութեամբ: Մի մասը հակուած է, որ Նոյին հողին են յանձնել հէնց Նախիջեւանում, միւս մասը որպէս յուղարկաւորման վայր նշում է Թուրքիայի պիզըն քաղաքը՝ Շիրնակի գաւա-

ռում, իսկ որոշ հետազոտողներ էլ՝ Իրաքի Նաջաֆ քաղաքում իմամ Ալի մզկիթը: Այնուհանդերձ, վերոնշեալ բացիկը՝ շնորհիւ վալտեր Արամեանի, տարածում էր գտել հայերի եւ ռուսներին շրջանում՝ ընկալուելով որպէս Նոյի գերեզմանի պատկերով միակ լուսանկարը:

ԹՈՒՐԻԱՅԻ ՊԱՏՍՈՒԹԻՒՆԸ

Շաբաթական 6-էն

խական կուսակցութիւնների հիացմունքով եւ միաժամանակ ատելութեամբ լի փոխարարներով թիւններն արժանացել են պատշաճ ուշադրութեան: Հեղինակը մատնանշում է Թուրքական ազգայնական շարժումները եւ Անատոլիայի ու Պալքանների քրիստոնէական յեղափոխական կոմիտէներին բաժանող անջրպետի գաղափարախօսական պատճառները. առաջիններն ազդուած էին եւրոպացի ազգայնականների գաղափարախօսու-

թիւններից, իսկ երկրորդները (հայեր, բուլղարներ, մակեդոնացիներ) եւրոպայի սոցիալիստական եւ մարքսիստական առաջադիմական մտքի ջատագովներն էին:

Գիրքը ուսուցողական հետազոտութիւն է եւ նախատեսուած է լայն հասարակացութեան համար: Հեղինակը հանդէս է գալիս Թուրքիայում իսկական ժողովրդավարութեան հաստատման օգտին, իսկ դա ենթադրում է էթնիկական, կրօնական եւ քաղաքակրթական իրաւունքների ճանաչում:

ՊՈՒԶԻԱՅԻ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ՓԱՈՍՍՈՒ

Շաբաթական 8-էն

կաճորում եւ այլուր տեղի կ'ունենան ընթերցողական հանդիպումներ, թարգմանական գրքերի շնորհանդէսներ, քննարկումներ: Արդէն լոյս է տեսել փառատօնի հայ եւ օտարազգի մասնակիցների ստեղծագործութիւնների երկրեզուեայ (անգլերէն եւ հայերէն) անթոլոգիան: «Նոր գիրք» գրախանութի հարեւանութեամբ կը հիմնուի Պուէզիայի պուրակ, որտեղ մասնակից երկրների պատուիրակները մէկական գնդաձեւ ակացիա կը տնկեն: Ապագայում, եթէ նոր երկրներ ներգրաւեն, պուրակը կը համալրուի նոր ծառերով:

Յամենայն դէպս, իմ փորձառութիւնը յուշում է, որ ոչ մի հանրագուտ գաղափար գետնին չի մնայ, եթէ յամառութիւն եւ կամք դրսեւորելով անձնատուր չլինես դժուարութիւններին: Արդէն քննարկում ենք յաջորդ փառատօնի թեման՝ նուիրում Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեայ տարելիցին: Վստահ եմ, որ անպայման կը կազմակերպենք:

- Աւանդական միջոցառումներից բացի, Գրողների միութիւնը ինչ է ծրագրել ընթացիկ տարում:
- Ծրագրերը շատ-շատ են, մի գգալի մասն էլ՝ միջազգային ձեւաչափով: Թերթի սուղ էջերը ինչպէս չեն միայն մէկը՝ Յունիսի վերջին տեղի կ'ունենայ Օտարազգի հայ գրողների 5-րդ համաժողովը:
- Շնորհակալութիւն:

- Այսինքն՝ փառատօնն աւանդակա՞ն է դառնալու:
- Կ'ապրենք, կը տեսնենք:

«ՍՈՒՐԻԱՅԱՅԵՐ՝ ԼԻԲԱՆԱՆԱՅԱՅԵՐՈՒ ՏՈՒՆԵՐՈՒՆ ՄԵԶ»

Շաբաթական 7-էն

թեան, պէտքի, եւ անտէրութեան դառն բաժակը ըմպեն...: Լիբանանահայերը իրենց այս սրտբաց ընդունելութեամբ լաւ դաս մը, աւելի ճիշդը ըսելով, զանազան դասեր կու տան այն շատ մը լիբանանցիներուն, որոնք իրենց դռներն ու սրտերը կ'ուզեն փակ պահել՝ սուրիացի զանազան այլ համայնքներու պատկանող գաղթականներուն դիմաց:

Պուրճ Համուտի մէջ հայեր կ'ըսեն՝ մեր սուրիահայ եղբայրները բարի եկած են Լիբանան, որովհետեւ անոնք գաղթականներ չեն,

այլ՝ մէկ ժողովուրդի եւ մէկ երկրի քաղաքացիները:

Ամօթ է անոնց գաղթականի պիտակը փակցնել: Լիբանանահայութեան պատուարնդրութիւնը չ'արտօներ, որ աշխարհի վրայ գտնուող ոեւէ հայ անտէր մնայ ու անպատուի... Սուրիահայերը գրկաբաց ընդունող լիբանանահայերուն կեցուածքը որպէս օրինակ պէտք է ծառայէ լիբանանեան բոլոր կողմերուն եւ լաւ դաս մը տայ անոնց, որոնք ազգասիրութիւն կը քարոզեն եւ նախանձախնդրութիւն կը ձեւացնեն իրենց համայնքակիցներուն հանդէպ»:

ՓՐՈՖ. ՏԱՆԸՏ ՄԻԼՐ

Շաբաթական 15-էն

եան քոյրեր, UCLA համալսարանի դոկտորայի թեկնածուներ, որոնք հրաւիրուած են Հայկական Յեղապանութեան համալսարանական համագումարի մը Պոլիսի մէջ, ուսանող ներկաները շատ մօտ հետաքրքրութիւն ցոյց տուած են եւ յիշած են թէ ոմանց մեծ ծնողները եղած են հայեր եւ կ'ոգեկոչեն Ապրիլ 24ը:

Փրոֆ. Միլըր 2003ին կը հրաւիրուի համագումարի մը Թուրքիոյ մէջ «Միջազգային Պատմական Միութեան» մը կողմէ, որոնք ընդունելով ուսումնասիրութիւնը 800 ներկաներով արտայայտուած են թէ «Պէտք է փոխուինք» որովհետեւ ներկաներուն մեծամասնութիւնը Թուրք ուսանողներ բացայայտած են թէ իրենք կէս հայեր են: Մեծապէս գնահատելի է փրոֆ. Միլըրի մասնագիտական եւ հայա-

շունչ դասախօսութիւնը եւ շատ աւելի գնահատելի է եւ հպարտութեամբ յիշատակելի իր հայ տիկնոջ Լորնա Դուրեան Միլըրի մասնակցութիւնը եւ իրենց անխոնջ աշխատանքները միասին եւ բոլոր հայերուս կը ներշնչեն իրենց սէրը հայ ժողովուրդին, կոչելով իրենց գաւակները Արփի՝ UCLA դոկտորայի թեկնածու ընկերաբանութեան եւ Շանթ իրաւաբան Seattle եւ մեծ հաճոյքով կ'իմանանք թէ իրենց 4 թոռներու միջին անունները հայկական են:

Պէտք է յիշել փրոֆ. Միլըրի անհամար հրատարակութիւնները, որպէս հեղինակ եւ խմբագիր 9 գիրքերու:

Դաստիարակչական յանձնախումբը իր խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնէ յարգելի փրոֆ. Տանըր Միլըրին եւ տիկ. Լորնա Դուրեան Միլըրին եւ կը մաղթէ նորանոր յաջողութիւններ:

Զեր Ծանուցումները Վստահեցէ՛ք «Մասիս» Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
Massis2@earthlink.net

SEROP'S CAFE
GREEK & LEBANESE FOOD
 SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

 Հայ news am

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԵԶ (200 ՀՈԳԻ ԸԱՍԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՍԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ՄԱՆՐԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝
ԸՆՈԱԶԱՅՆԵԼ
(626) 797-7680

VISIT YOUR APP STORE AND DOWNLOAD FREE

 + =

THE FIRST ARMENIAN NEWS OUTLET APP AVAILABLE FOR ALL YOUR DEVICES

In commemoration of the
98th ANNIVERSARY OF THE ARMENIAN GENOCIDE
and organized by
Gaidz Youth Organization

ՀՍԿՈՒՄ/ՔԱՅԼԱՐԾԱԻ
CANDLELIGHT VIGIL/WALK

March to Remember

Tuesday, April 23, 2013
Երեքշաբթի, Ապրիլ 23, 2013

Walk from
Pasadena City Hall to
St. Gregory Armenian Church for
Requiem Service

- 6:00 PM Gather/Parking at Pasadena City Hall, 100 N. Garfield Avenue, Pasadena, CA 91101
- 7:00 PM Official walk (2.6 miles distance) begins
- 9:00 PM Requiem services (Hokehankisd) and program conclusion at St. Gregory Armenian Church, Pasadena
(Transportation back to the City Hall parking area at the conclusion of the event is provided by the organizers)

